

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN IZHITANJE
LITILJA
NATIČNA ŠKOLNICA

Litija
SP
GLASILO občanov
1998
ZI 352 (497.12 Litija)
PA
12: 1000206,4
COBISS 8

KNJIŽNICA LITILJA

GLASILO OBČANOV

GLASILO OBČINE LITILJA • APRIL 1998, ŠT. 4, LETO XXV.

POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 1270 LITILJA

Občini Litija in Šmartno v novih mejah

Odločali se bomo 19. aprila

Litija, 1. aprila – Državni zbor je na svoji 8. redni seji, 18. marca, dokončno odločil o referendumskih območjih za ustanovitev novih občin in nekaterih drugih spremembah. Med 36 imeni novih občin se pojavlja tudi predvidena občina Šmartno, ki sedaj zavzema južni del litijske občine in sicer krajevne skupnosti Šmartno, Štangarske Poljane, Vintarjevec, Javorje, Jablaniška dolina, Velika Kostrevnica, Primskovo in Gabrovka. Referendum je razpisan za nedeljo, 19. aprila. Prav tako se bodo še posebej odločali krajanje Kostanjevice in Raven nad Šentrupertom za priključitev občini Trebnje. Več o tem preberite na 3. strani. UGO

Urednikova beseda

Po izdanih štirih številkah sem kot odgovorni urednik dobil že kar nekaj odmevov na novo podobo in začrtane vsebinske smernice. Nujno pa se mi zdi, da vam tudi sam spregovorim kakšno besedo o tem. Srečujem se namreč s tistim pojavom, ki je značilen tudi za vsa ostala področja: največ kritik in ocen je izrečenih ravno iz ust tistih, ki najmanj prispevajo k podobi in vsebini časopisa. Vendar neoziraje se na to, menim, da ravno v tem navzkrižnem ognju mnenj, in, priznam, tudi predlogov, lahko najbolje ocenim položaj časopisa. Dokler so kritike vsestranske, dotlej se lahko skupaj z uredniškim odborom zavedam, da je naša pot prava, če hočete, sredinska, in da pokrivamo široko paleto interesov. Bolj zaskrbljujoče pa bi bilo dejstvo zgolj enostranskih pritožb. Ob vsem tem precej nerad slišim včasih že kar prenapete besede o politizaciji, o časopisnem prostoru za medstrankarske boje in podobno. Prepričan sem, da bi bilo takega vtisa precej manj, če bi se z večjo vneto udeležili poljnereja časopisnih stolpcev tisti, ki dejansko delujejo na področju javnega in družabnega življenja. Po pravici je pričakovati več prispevkov samih organizatorjev raznih prireditev, saj je prav vsakemu v spodbudo in zadovoljstvo, če se sliši tudi kakšna novica o njegovem kraju, društvu itd. Zahvaljujem se vsem, ki to že počnete, predvsem pa pozivam nove in nove pisce, zlasti mlade. Opravičujem se tudi za kakršnekoli začetniške spodrsljaje pri oblikovanju vsebine in izbiri člankov, ki so prav tako del naravne poti. Nekaj težav je bilo menda tudi pri distribuciji, kar je navadno predvsem tehnične narave (ker tudi računalniki niso vedno najbolj zanesljivi) in se ljudje lahko samo trudimo popraviti, kar se še da. Na koncu vam, cenjene bralke, spoštovani bralci, v imenu uredniškega odbora želim prijetno doživljanje praznikov, ki so pred nami in upam, da tudi kakšno urico z Glasilom občanov v roki. Vaš urednik Matjaž Berčon

Vsem občankam in občanom občine Litija voščimo radostno praznovanje skrivnosti največjega krščanskega praznika. Naj nas velikonočni dogodki zbližajo ter spravijo med seboj. 27. aprila, na dan upora proti okupatorju, in 1. maja, na praznik dela pa želimo delavci občinske uprave vsem občankam in občanom lepo praznovanje obeh državnih praznikov.

Predsednik občinskega sveta:	Tajnik občinske uprave:	Župan občine Litija:
Franci Rokavec	Martin Hostnik	Mirko Kaplja

Srečno ob delavskem prazniku, 1. maju, vam želi PGD Litija in vas vse vabi na tradicionalno prvomajsko srečanje na Sitarjevec. PGD Litija

Duhovna misel ob Veliki noči

Bližamo se najbolj dragocenim trenutkom v letu. V teh skorajšnjih velikonočnih praznikih bomo podoživljali Jezusovo trpljenje, smrt in vstajenje. Pa ne samo to. Jezus je vstal. On je pripravil vstajenje in življenje tudi nam vsem. Posledica tega dejstva je, da naše življenje ne gre v prazno, temveč dobiva pravi smisel, 'polnino' in svojo piko na i. Zato mu vsi, ki verujemo vanj, morda prvičkrat doslej, ob teh praznikih, recimo hvala za življenje, ki ga bomo prejeli po tem minljivem življenju in mu ne bo konca. Kakšna tolažba je to za tistega, ki je v zadnjem letu ali kdajkoli izgubil koga svojih domačih, posebno še v primeru, ko nas je zapustil mlad človek, ki je komaj začel živeti! V teh dneh mu tudi obljubimo, da bomo mislili nanj, ki je zmagal greh in smrt, predvsem pa naredimo načrte ne le za to življenje, ki je trohljivo, temveč za tisto, ki je pomembnejše in ne mine. Lepo bi bilo tudi, če bi mu obljubili, da bomo preživeli to življenje tako, da bi mu pripravljali nenehno veselje. On pa bo vesel, če bo njegovo ljubezen in dobroto spoznalo in sprejelo čim več ljudi. Kako naj to željo uresničimo? Vsak izmed nas naj postane priča njegovega vstajenja. To pa postane tako, da veruje v Kristusa, ki je pot, resnica in življenje. Apostol Pavel nam namreč daje lep napotek: "Če ste vstali s Kristusom, iščite to, kar je zgoraj, kjer je Kristus, sedeč na božji desnici. Hrepenite po tem, kar je zgoraj, ne po tem, kar je na zemlji." Visoko je to dostojanstvo, a tudi velika odgovornost: zanj moramo pričati z ustreznim življenjem. V nas mora biti težnja po popolnosti, težnja po pogumnem zavzemanju za življenje po evangeliju, trdnost po sprejemanju stisk in trpljenja, ki je sestavni del življenja. Postajati moramo vedno bolj usmiljeni Samaritanjani, ki vsakomur pomagata in pri sebi stalno ruši zid samoljubja in tako kaže božjo ljubezen do človeka. Torej, vse kristjanovo življenje mora postati Velika noč. Ponesimo v naše družine, na delovna mesta, v šole, v poklicno udejstvovanje vedrino in mir, veselje in zaupanje. Vse to izhaja iz gotovosti, da je Kristus vstal. V tem prepričanju nam je blizu tudi Mati Marija. "Vemo: Kristus je res od mrtvih vstal! Ti, o kralj, zmagovalni, se nas usmili!" Torej veselo veliko noč vsem in vsakemu v naši občini! Želim, da bi bila najlepša v vašem življenju. In potem bo vse v nas zacvetelo kot ta čudovita pomlad. FRANC KADUNC, župnik v Šmartnem

OBVESTILO

Obveščamo vas, da pripravljamo **strokovno ekskurzijo za rejce ovc**. Na predavanju na to temo smo se z navzočimi rejci in predavateljem dogovorili, da spomladi obiščemo nekaj ovac v okoli Kočevja. Planirani datum strokovne ekskurzije je **petek, 17. 4. 1998**, z odhodom izpred KGZ Litija ob 8.00 uri. V Kočevju nas bo pričakal kmetijski svetovalec g. Jože Oblak, ki nam bo organiziral ogled treh ovčerejskih kmetij in ostalih zanimivosti tega območja. Avtobusni prevoz bo plačala Občina Litija, ostale stroške strokovne ekskurzije plača vsak udeleženec sam. **Prijave** zbiramo do zasedbe mest v avtobusu, najkasneje **do petka, 10. 4. 1998**, v Svetovalni službi Litija, na tel. 883-514. Vabljeni vsi rejci ovac in rejci, ki se šele odločate za to živinorejsko panogo. KMETIJSKA SVETOVALNA SLUŽBA

Gostilna Maček vabi 30. aprila zvečer na **KRESOVANJE POD ŠOTOROM** na Sokolskem v Šmartnem ob pečenem volu, živi glasbi in dobrem vinu. Sodeluje Pihalni orkester Big Litus Band. Vabljeni!

POSTAVITEV EVHARISTIČNEGA KRIŽA

Postavljanje evharističnega križa (12. aprila) na Šmarski Dobravi pred blagoslovom, 14. aprila 1935. Več na strani 5.

Župnija Šmartno vabi na **BLAGOSLOV EVHARISTIČNEGA KRIŽA** na Velikonočni ponedeljek, 13. 4. 1998 ob 10.00 sv. maša v šmarski cerkvi ob 11.15 blagoslov križa na Šmarski Dobravi

ZBIRANJE PRISPEVKOV ZA NASLEDNJO ŠTEVILKO SE BO ZAKLJUČILO 30. APRILA!

IZVLEČEK IZ ODLOKA

o razpisu referenduma in določitvi referendumskih območij za ustanovitev občin ter za določitev oziroma spremembo njihovih območij in razpisu referenduma za spremembo imen in sedežev občin (OdRRDRO)

I. Določitev referendumskih območij za ustanovitev občin z izločitvijo dela občine v novo občino:

Kot referendumsko območje se določi del občine Litija, ki naj bi se izločil iz občine Litija v novo občino Šmartno pri Litiji in obsega naslednja območja naselij: BOGENŠPERK, BREZJE PRI KOMPOLJU, BREZOVO, BRGLEZ, BUKOVICA PRI LITJI, CEROVICA, ČATEŠKA GORA, ČRNI POTOK, DOLJNI VRH, DRAGOVŠEK, DVOR, GABROVKA, GABRSKA GORA, GOBNIK, GORNJE RAVNE, GORNJI VRH, GOZDREKA, GRADIŠČE PRI LITJI, GRADIŠČE-K.O. GRAD, IN POLJ., GRADIŠKE LAZE, HOHOVICA, JABLANIŠKE LAZE, JABLANIŠKI POTOK, JASTREBNIK, JAVORJE, JAVROJE PRI GABROVKI, JELŠA, JEŽCE, JEŽNI VRH, KAMNI VRH, KAMNI VRH PRI PRIMSKOVEM, KLANEC PRI GABROVKI, KRŽIŠČE PRI ČATEŽU KUPOLJE, LAZE PRI GOBNIKU, LESKOVIKA PRI ŠMARTNEM, LIBERGA, LUKOVEC, LUPINICA, MALA KOSTREVNICA, MIHELCA, MIŠJI DOL, MORAVČE PRI GABROVKI, MORAVŠKA GORA, MULHE, NOVA GORA, OBLA GORICA, OKROG, PEČICE, PODPEČ POD SKALO, PODROJE, POLJANE PRI PRIMSKOVEM, PRESKA NAD KOSTREVNICO, PRIMSKOVO, RAZBOE-DEL-K.O. POLJANE, RAZBORE-K.O. JEŽNI VRH, RIHARJEVEC, SELŠEK, SEVNO, SPODNJA JABLANICA, STARA GORA PRI VELIKEM GABRU, ŠČIT, ŠMARTNO PRI LITJI, ŠTANGARŠKE POLJANE, TIHABOJ, TLAKA, VELIKA KOSTREVNICA, VINJI VRH, VINTARJEVEC, VIŠJI GRM, VODICE PRI GABROVKI, VOLČJA JAMA, VRATA, ZAGORICA, ZAGRIČ, ZAVRSTNIK, ŽGORNJA JABLANICA.

Vprašanje, o katerem se odloča na referendumu, se glasi: "Ali ste za to, da se naše referendumsko območje izloči iz občine Litija v novo občino z

imenom Šmartno pri Litiji in sedežem v Šmartnem pri Litiji?"

Glasovalec glasuje tako, da na glasovnici obkroži besedo ZA ali PROTI.

II. Določitev referendumskih območij za izločitev dela občine in njegovo priključitev k sosednji občini:

Kot referendumsko območje se določijo:

a) del občine Litija, ki naj bi se izločil iz občine Litija in priključil k sosednji občini Trebnje in obsega območje naselja Ravne nad Šentrupertom.

Vprašanje, o katerem se odloča na referendumu, se glasi: "Ali ste za to, da se naše referendumsko območje - naselje Ravne nad Šentrupertom izloči iz občine Litija in priključi k občini Trebnje?"

Glasovalec glasuje tako, da na glasovnici obkroži besedo ZA ali PROTI.

b) del občine Litija, ki naj bi se izločil iz občine Litija in priključil k sosednji občini Trebnje in obsega območje naselja Kostanjevica.

Vprašanje, o katerem se odloča na referendumu, se glasi: "Ali ste za to, da se naše referendumsko območje naselja Kostanjevica izloči iz občine Litija in priključi k občini Trebnje?"

Glasovalec glasuje tako, da na glasovnici obkroži besedo ZA ali PROTI.

Glasovanje na referendumu se izvede v nedeljo, 19. 4. 1998.

Za dan razpisa referenduma, s katerim začnejo teči roki za opravlila, ki so potrebna za izvedbo referenduma, se šteje 20. 3. 1998.

Za izvedbo tega odloka skrbi Republiška volilna komisija.

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Primerjava v številkah med majhno občino Moravče in sedanjo občino Litija

Manjši dobijo več

Občina MORAVČE
Število prebivalcev: 4.357
Površina: 62 km²
Gostota naseljenosti: 70 prebivalcev/km²

Občina LITIJA
Število prebivalcev: 18.957
Površina: 322 km²
Gostota naseljenosti: 59 prebivalcev/km²

Table with 6 columns: občina, kultura, investicije v ceste, kmetijstvo, invest. v vodovodne sisteme, promocija. It compares Litija and Moravče across these categories.

Lokalna samouprava v Italiji

Poglavitno novost Zakona o občinah in pokrajinah predstavlja dejstvo, da si občine in pokrajine same izglasujejo svoj status, ki določa temeljne predpise za organizacijo krajevne ustanove, to je pristojnost organov, ureditev uradov in javnih služb, oblike sodelovanja med občinami in pokrajinami, participacijo občanov pri upravljanju in podobno.

Danes je Republika Italija razdeljena na 20 dežel (med katerimi jih je 5 s posebnim statusom), 95 pokrajin, 8200 občin in nad 1000 gorskih skupnosti.

Upravno-politični ustroj občine oz. kateri so njeni najvažnejši organi: župan, občinski svet, občinski odbor, občinski tajnik, nadzorni organ in pregledniki računov oz. revizorji.

Občina skrbi za urejanje in upravljanje določenege teritorija v dobrobit vseh državljanov ter je hkrati povezovalni člen med državljanom in vlado države, v kateri živijo. Občina se financira s prihodki iz državne blagajne (npr. dopolnilni sklad za krajevne finance, sklad za razvoj investicij) poleg tega ima še precej virov samostojnih dohodkov (npr. davek na reklamo in javne oglase, davek za odnašanje smeti).

Občine predvidevajo tudi participacijo občanov: gre za možnost, ki je dana vsem občanom, konzultacije v obliki prošelj, peticij ali predlogov. Predvidena je tudi možnost posvetovalnega referenduma ter figura pravobranilca, ki deluje kot porok nepristranskih in korektnega upravljanja občine. Občina je v današnji Republiki Italiji torej avtonomna krajevna ustanova, ki je podvržena labirintu upravnih-tehničnih pravil.

Lokalna samouprava v Nemčiji

Lokalna samouprava, kot izraz svobode državljanov, ima v Nemčiji že zelo dolgo tradicijo.

V pristojnost nemških občin spadajo vse zadeve, ki se neposredno nanašajo na krajevno življenje. Tako občine skrbijo za javni promet, izgradnjo krajevnega cestnega omrežja, za komunalne dejavnosti. Poleg tega skrbijo za gradnjo in vzdrževanje šol, muzejev, gledališč, športnih objektov, bolnišnic in kopalšč.

V pristojnosti občin je tudi skrb za mladino in izobraževanje odraslih. Vsaka občina lahko samostojno odloča o smotnosti in gospodarnosti svojega ravnanja. Ker številne naloge presežajo moč občine, skušajo potem to reševati na ravni naslednje višje območne enote - okrožja.

Za vse dejavnosti je seveda potreben denar. Del ga prispevajo zvezna vlada in dežele, ostalo pa si morajo občine zagotoviti same. Ker v občinske proračune priteka del denarja iz deželne vlade, le-te dobro premisljijo, ali bo načrtovana občina sposobna živeti.

Merila za ustanovitev občin posamezne zvezne dežele izbirajo po lastni presoji. Glede financiranja občin velja nekakšno splošno načelo, da večino denarja naberejo z različnimi davki in dajatvami. Te t.i. male davke in dajatve ima vsaka občina pravico določiti sama, prav tako tudi njihovo višino. Kljub številnim denarnim virom pa se občine v zadnjem času vedno bolj zadolžujejo, ker njihovi prihodki ne morejo pokriti vseh finančnih potreb. V mnogih občinah se zato že odločajo za privatizacijo nekaterih dejavnosti, tako da z občinskega proračuna odpade vsaj del denarnih obremenitev.

Občina LITIJA

Število prebivalcev: 12.609
Površina: 180 km²
Gostota naseljenosti: 61 prebivalcev/km²
Rast prebivalstva v letih 1869 - 1997 (+155 %) na območju Litije
Rast prebivalstva v letih 1869 - 1997 (-39 %) na območju Dol
Rast prebivalstva v letih 1869 - 1997 (+13 %) na območju Geossa

Število otrok v OŠ:

- OŠ Litija: 557 učencev v 24 oddelkih
POŠ Sava: 28 učencev v dveh oddelkih
POŠ Polšnik: 27 učencev v dveh oddelkih
POŠ Konjšica: 12 učencev v dveh oddelkih
EPP: 44 učencev v 6 oddelkih
OVI: 7 učencev v enem oddelku
OŠ Gradec: 446 učencev v 20 oddelkih
POŠ Vače: 87 učencev v 6 oddelkih
POŠ Jevnica: 43 učencev v treh oddelkih
POŠ Hotič: 37 učencev v treh oddelkih
POŠ Kresnice: 28 učencev v dveh oddelkih
POŠ Dole: 86 učencev v 7 oddelkih
SKUPAJ: 1402 učencev v 79 oddelkih
Območja krajevnih skupnosti: KS Dole, KS Hotič, KS Jevnica, KS Kresnice, KS Konjšica, KS Polšnik, KS Ribče, KS Sava, KS Vače, KS Velika Štanga, MS Litija

Občina ŠMARTNO

Število prebivalcev: 6.348
Površina: 137 km²
Gostota naseljenosti: 47,5 prebivalcev/km²
Rast prebivalstva v letih 1869 - 1997 (+38 %) na območju Šmartna:

Število otrok v OŠ:

- OŠ Šmartno: 517 učencev v 21 oddelkih
POŠ Primskovo: 12 učencev v enem oddelku
POŠ Javorje: 6 učencev v enem oddelku
POŠ Št. Poljane: 30 učencev v dveh oddelkih
POŠ V. Kostreznica: 60 učencev v štirih oddelkih
OŠ Gabrovka: 125 učencev v 8 oddelkih
SKUPAJ: 750 učencev v 37 oddelkih
Območja krajevnih skupnosti: KS Gabrovka, KS Jablaniška dolina, KS Javorje, KS Primskovo, KS Šmartno, KS Št. Poljane, KS V. Kostreznica, KS Vintarjevec

Skupna izjava

Spodaj podpisani svetniki Občinskega sveta občine Litija in predsedniki KS iz referendumskega območja predlagane občine Šmartno se obvezujemo, da se bomo ob ustanavljanju nove občine Šmartno zavzemali:

- za nespremenjen status KS kot pravnih oseb s svojimi pristojnostmi,
- za uravnotežen razvoj celotnega ozemlja nove občine,
- za enakomerno zastopanost vseh območij v občinskem svetu in upravi ter
- za zagotovitev rednih finančnih sredstev za delo KS.
Na podlagi teh namer in izhodišč apeliramo na občane, da se na poizvedovalnem referendumu, ki bo 19. aprila, z glasom "ZA" opredelijo za ustanovitev občine Šmartno.

- OBČINSKI SVETNIKI: Franc Černe, Stane Črne, Tomaž Gradišek, Sandi Kraševac, Simon Pikovnik, Zvone Šavor, Bruno Utenkar, Vinko Zadražnik
PRESEDNIKI KS: Dušan Cerjak, Milan Izlakar, Franc Kotar, Tomaž Kremžar, Stanislav Pancer, Andrej Poglajen, Jože Rozina, Polde Ulčar

Izjava!

Občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov je na seji, dne 28. 3. 1998, sprejel naslednji sklep: Slovenski krščanski demokrati - občinski odbor Litija podpiramo predlog za ustanovitev nove občine Šmartno. Na podlagi zakona o lokalni samoupravi podpiramo enakomeren razvoj celotnega območja nove občine Šmartno in ohranitev statusa krajevnih skupnosti z zagotovitvijo sredstev za njihovo delovanje.

OO SKD LITIJA

Izjava!

Predsedstvo OO SDS Litija je na eni od svojih sej sprejel sklep, da podpira ustanovitev vseh občin na ozemlju sedanje občine, ki izpolnjujejo zakonske pogoje. V skladu z navedenim podpiramo ustanovitev nove občine Šmartno, ker smo za to, da se občino bolj približa občanom, in da se omogoči hitrejši razvoj, učinkovitejšo odločanje in nadzor občanov do delovanja občine, in ker je financiranje manjših občin s strani države spodbudnejše, kar bi ustvarilo pogoje za hitrejši in učinkovitejši razvoj. Smo za enakomerno zastopanost vseh območij in KS v občinskem svetu. Odločitev občanov 19. aprila 1998 bomo v celoti spoštovali.

OO SDS LITIJA

Svet za preventivo, varnost in vzgojo v cestnem prometu Občine Litija

Odsojnik rešuje življenja

S številnimi odsojniki lahko postanemo bolj vidni in s tem preprečimo najhujše

Svet za preventivo, varnost in vzgojo v cestnem prometu je v mesecu decembru 1997 podaril tretješolscem v občini Litija kresničke pod geslom 'Stopimo iz teme'. Svet med drugim želi opozoriti voznike, da je prenekatero mlado življenje v nevarnosti, zgolj zaradi malomarnosti pri upoštevanju cestnoprometnih predpisov.

Razvoj prometa, ki je prinesel nesluten napredek, je spremenil tudi svet, v katerega stopajo naši najmlajši. Premalo se zavedamo, da nas lahko še tako varen avtomobil ne more braniti pred nepredvidljivim dogodkom na cesti. Za nekatere ni ovir in v trenutku pozabimo, da nam je potrebno sprejemati omejitve in mislimo, da smo vendar najboljši, najhitrejši vozniki. Zadostuje samo rahel pritisk na plin in že smo na prvem mestu. Iluzija, da smo "najboljši" vozniki, je eden od poglavitnih razlogov za številne nesreče.

In kaj je torej tisto, se sprašuje marsikdo, kar nam prinaša varnost na cesti? Dosedanje izkušnje niso prav nič obetavne, vsekakor pa mislimo, da niso krivci samo slabe ceste, slabi avtomobili, policija. Edini krivci na naših cestah, in kjer je povzročena toliko prometnih nesreč, smo mi sami. Ljudje smo tisti, ki prehitavamo v nepreglednem ovinku, divjamo mimo šol, prehodov za pešce, se vedemo neprimerno do drugih udeležencev in se bi lahko naštevali. Nobena kazen, noben administrativen ukrep, nobena akcija policije ne more rešiti tega problema.

Poleg velikih človeških izgub izgubi Slovenija letno zaradi posledic prometnih nesreč od 2 do 3 odstotka družbenega bruto produkta. Zavedati se moramo, da je agresija na cesti posledica strahu, ki izvira iz podzavesti, ne pa junaštvo, da na cesti ogrožamo sebe in udeležence v prometu. Na prvi poti bomo takrat, ko bomo spoznali oz. začutili željo, da spremenimo grdo navado nas voznikov, in odkrili, da se rešitev skriva v zavestnem delovanju, tako v življenju kakor na cesti.

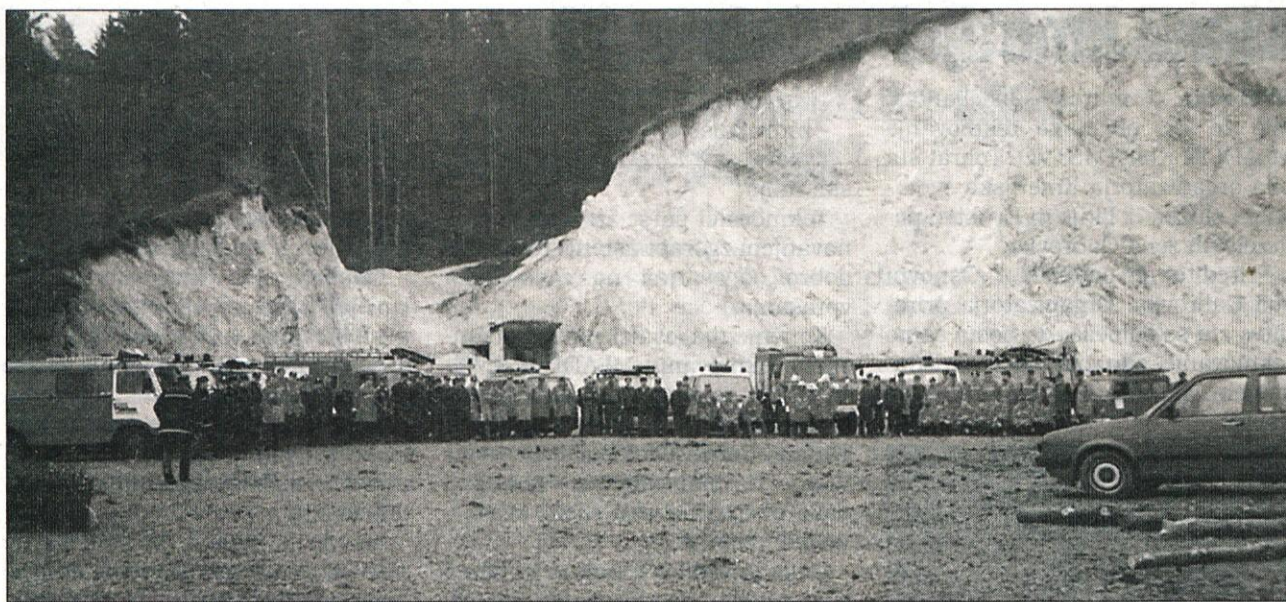
Vsekar so najbolj izpostavljeni v prometu otroci, katerim Svet že od svoje ustanovitve naprej namenja največ pozornosti. Stekle so številne akcije v zvezi z njihovo varnostjo ob začetku in koncu šolskega leta: varna pot v šolo, organizirano tekmovanje 'Kaj veš o prometu?', ki je še v pripravi, priprave na kolesarski izpit, prometni kvizi in natečajih. 'Učna ura v prometu', rumena rutica in kresnička, ki ju koristno uporabimo v prometu, ko smo sami na cesti in ob slabih vidljivostih.

Vsekar pa velja tudi dejstvo, da naj bo vsak udeleženec v prometu previden; se zaveda morebitnih nevarnosti, upošteva označbe na vozišču, prometne predpise. Zlasti za pešce je pomembno izbrati smer hoje, da bomo varni, in ne smemo pozabiti na tisto vrlino, ki je dana ljudem: strpnost, ob dejstvu, da smo vsi le navadni smrtniki. Za konec pa še nasvet kako koristno lahko uporabljamo kresničko. Šele takrat, ko se bomo zavedali, da kresnička ni modna muha, da moramo nositi odsevna telesa zunaj in v naselju, da izkušnja in pazljivost nista nikoli odveč, in da je pomembna dobra vidnost vseh udeležencev v prometu, ne pa samo otrok, bomo preprečili najhujše.

VARNOST NA CESTI. Vedno hodim po pločniku; če je cesta brez pločnikov, hodim po levi strani.

VARNOST PONOCI. Ponoči, v mraku in ob slabši vidljivosti (megla, močan dež, sneženje, nosim svetla oblačila, kresničko ali izdelke z odsojnimi površinami.

Še nasvet kako koristno lahko uporabljamo kresničko. Šele takrat, ko se bomo zavedali, da kresnička ni modna muha, da moramo nositi odsevna telesa zunaj in v naselju, da izkušnja in pazljivost nista nikoli odveč, in da je pomembna dobra vidnost vseh udeležencev v prometu, ne pa samo otrok, bomo preprečili najhujše. VANJA BOSTJANČIČ

Aktivnosti Gasilske zveze Litija v letošnjem letu

Litija – Gasilska zveza Litija je že v začetku letošnjega leta nadaljevala s svojim delom. Tako je bil v Litiji organiziran 80-urni nadaljevalni tečaj za pridobitev čina 'gasilec', ki ga je ob pomoči PGD Litija izvedlo poveljstvo GZ Litija. Tečaj je potekal od 17. 01. do 15. 02. in so se ga udeležili člani prostovoljnih gasilskih društev iz Litije, Šmartna in Jablanica. Na tečaj je bilo prijavljenih 31 kandidatov, izpite pa je opravilo 23 slušateljev.

14. 03 do 15. 03. za vsa PGD organiziran tečaj za strojnike. V teoretičnem delu so slušatelji obnovili svoje znanje iz poznavanja gasil-

skega orodja in opreme, strojništva, hidrodinamike, delovanja motornih brizgaln, na praktičnem delu pa so izvedeli več o pripravi motorne brizgalne za delo, o preizkusu tesnosti brizgalne, o delu pri pripravi pene, pripravi motorne brizgalne za naslednjo intervencijo. Za zaključek pa je bila izvedena še verižna vaja s prikazom gašenja objektov na Zgornjem Riharjvcu in odvzemom vode v Črnem Potočku.

Sklicanih je bilo tudi več sej in posvetov, na katerih se je obravnavalo delo z mladino, opravljali so se razgovori s kandidati za izvolitev v organe gasilske zveze, sestavljal se je program dela za leto 1998, obravnavali so se postopki ob intervencijah in po njih ter dolžnosti posameznikov pri operativnem delu.

Po prostovoljnih gasilskih društvih so potekali občni zbori, kjer so bile izvedene volitve novih članov v organe društev za dobo petih let in sprejet program dela in finančni plan za tekoče leto. Po večih usklajevanjih je tudi Gasilska zveza Litija dobila novo vodstvo. Tako je bil za predsednika izvoljen Ivan Lovše, za poveljnika pa Marjan Janežič.

Predsedstvo in poveljstvo GZ Litija

Na pomoč!

Gasilec Franc je zamišljeno strmel predse. Upal je, da bo noč minila brez zvoka siren in sija modrih luči, saj je vedel, kaj to pomeni. Tišina hodnika pred pisarno, kjer je sedel, je vsiljivo zmotilo predirno zvonjenje telefona. Glas na drugi strani žice je bil uradno globok in policist je sporočil: "Na cesti med Ljubljano in Litijo, pri kraju Dol, se je zgodila prometna nesreča, v kateri sta udeležena osebno vozilo in cisterna, polna bencina. V osebnem avtomobilu je vkleščena oseba, grozi pa tudi požar in razlitje bencina v bližnjo reko".

ogrozil zdravje ljudi. Ob ostrem vonju te nevarne snovi so se ves čas zavedali, da jim grozi tudi požar. S posebnim orodjem jim je uspelo zatesniti poškodovani del cisterne ter s tem preprečiti ekološko nesrečo.

Policisti so medtem že raziskovali vzroke nesreče in natančno zabeležili podatke. Šele zdaj, ko je bilo jasno, da se nesreča za nikogar ni končala tragično in da bencin ni ogrozil vode, so si policisti in gasilci oddahnili in pričelo se je odстранjevanje posledic nesreče s posebnimi pripravami in kemičnimi sredstvi. Proti jutru so se gasilci utrudili, a zadovoljni vrnil v brigado. Telefonist Franc je počakal pri vratih. Bil je ponosen in z obraza mu je žarelo veselje. Mnogo let že opravlja svoj poklic in ve, koliko truda je vložil v njihovo delo. Ve tudi, da morajo gasilci, policisti in reševalci delati kot eden, če hočejo, da ljudje in narava ne občutijo posledic podobnih nesreč.

MIHA ZUPANČIČ

Ministrstvo za obrambo RS je razpisalo natečaj za spise Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Natečaja se je udeležila tudi OŠ Litija. Učenec Miha Zupančič iz 6. a razreda je pod mentorstvom svoje učiteljice slovenskega jezika Neže Blaznik za spis Na pomoč! dobil prvo nagrado. Čestitamo! OŠ Litija

Upokojenci DU Vače

Obveščamo vas, da je po odločbi UE Litija Društvo upojencev Vače prenehalo delovati s 1. 1. 1998, ker ni izpolnilo pogojev iz veljavnega zakona o društvih.

Vse dosedanje člane DU Vače in tudi druge upojence iz KS Vače vabimo, da se včlanite v DU Litija, sekcija Vače, kjer bomo delovali v bodoče.

Po pošti boste prejeli položnico za plačilo članarine 1.000,00 SIT. S plačilom članarine postanete član DU Litija, sekcija Vače. Prejeli boste tudi program dela in aktivnosti DU Litija v letu 1998 in vabilo na občni zbor društva.

Janež Blažič, predsednik DU Litija

Poceni prodajni rabljen kavč in starinski šivalni stroj. Informacije na tel. 877-547.

Tričlanska družina išče dvoali enosobno stanovanje s kuhinjo, na relaciji med Jevnico in Litijo. Informacije na tel.: 066-63-015. (Darinka Krumar, Kopenska 27, Izola)

VARNOST IN ZGLED

Statistični podatki so pokazali, da je nošenje kresničk pri šoloobveznih otrocih zmanjšalo število ponesrečenih, ker pa udeleženci v prometu niso samo otroci, morajo tudi odrasli ob zmanjšani vidljivosti in ponoči nositi odsevna telesa.

LUČKE V TEMI

S številnimi poskusi na različnih cestah so strokovnjaki izmerili, da voznik, ki ima prižgane zasenčene luči, opazi osebo, oblečeno v temnomodra ali črna oblačila, šele takrat, ko je od nje oddaljen komaj 26 metrov. Pešec je 'difuzni reflektor', zato se ga ponoči slabo vidi. Pri hitrosti 60 km na uro potrebuje voznik 3 sekunde, da dohiti pešca, ki ga je opazil. Pešci, ki so oblečeni v siva oblačila so vidni z 31-ih metrov, v svetlih oblačilih pri 38-ih metrih; kadar pa nosijo odsevna telesa ali ustrezno obleko, so vidni že na razdalji 136-ih metrov.

Kresnička mora nihati, da je odboj svetlobe učinkovit. Nosimo jo v višini kolena, naj ne sega niže od 40 cm in ne višje od 120 cm nad površino ceste. Kresničko si pritrđimo tako, da bo nihala ob desni strani.

Skavti v Litiji in njihove dejavnosti

Na začetku tega članka o LITIJSKIH SKAVTIH bi rada prepodila nekatere dvome in ugibanja, ki jih imate o skavtskem gibanju tisti, ki ste zanj že slišali, a ne poznate nobenega skavta. Iz drobnih vesti si sestavljate podobo o skupini otrok, ki pravijo, da so skavti. Pa veste, da nas je v Litiji že 80? To nekaj pove, še zdaleč pa ne vsega. Zato vam želimo v vsakem našem prispevku povedati malo več o tem, kaj je skavtstvo, njegov namen, skavtska vzgoja, metoda, kako skavtstvo vidi otroka, kaj dela voditelj, zakaj je pomembno oblikovanje značaja, zdravja in moči, ročne spretnosti, zakaj je cilj skavtske vzgoje "pripravljanje na služenje bližnjemu", katere so tiste aktivnosti, ki mlade tako privlačijo, da 90 let po začetku gibanja število njegovih članov še vedno narašča. Namen tega in prihodnjih prispevkov je, sestaviti iz utrinkov skavtstva neko celoto, ki vam jo lahko posredujemo preko časopisa, za kaj več pa vas povabi-

mo na naše dejavnosti, ki bodo namenjene vsem občanom, predvsem na **Dan odprtih vrat**, ki bo **23. in 24. maja 1998**. O njem boste pravočasno še slišali.

Skavtska vzgoja je podobna lepilu: iz razmetanih koščkov naredi celoto; v človeku je veliko talentov in skavtska vzgoja pomaga mladim, da iz njih zgradijo zrelo osebnost. Kaj pravi o namenu skavtstva njegov ustanovitelj, lord Baden Powell? "Namen skavtske vzgoje je, da izboljša naše bodoče državljane, posebej kar zadeva značaj in zdravje; da zamenja sebičnost s služenjem, in da napravi vsakega mladega dejavnega, naj bo to fizično ali moralno, da bi uporabljal to učinkovitost za služenje skupnosti.

Rodoljubje je bilo definirano samo z nekaj besedami "aktivna navezanost na skupnost". V svobodni deželi je lahko in tudi nekoliko splošno, da nekoga smatramo za dobrega državljan samo zato, ker se ravna po zakonih, opravlja svoje

delo in izraža svojo izbiro v politiki, športu in drugih dejavnostih in pušči da se "drugi" trudijo za blaginjo naroda. To je pasivno pojmovanje rodoljubja. Vendar *pasivni* državljani niso dovolj, da bi v svetu branili principe svobode, pravice in časti. Da bi to delali, je treba *dejavnih* državljanov".

Kaj pa je naš skavtski steg zaznamoval v zadnjem mesecu?

Predvsem zimovanja: 3- do 4-dnevni zimski tabori. Najmlajši, krdele volčičev in volkuljic, so se odpravili na Šentlambert nad Zagorjem, četa izvidnikov in vodnic na Pokljuko, 16-letniki, noviciat roverjev in popotnic, na Primorsko ter najstarejši, roverji in popotnice (18-21), v Cerknjo. Na slikah je nekaj utrinkov z zimovanja noviciata roverjev in popotnic (Kakšen žargon! Počasi boste vse razumeli.).

Bodite pripravljeni!

NATANČNA GAZELA, voditeljica Skavtskega stega Litija

Orientiranje v Postojni... (levo) Čudovito sonce, čudovit počitek, moji prijatelji ... osvajamo Snežnik (desno)

Ob materinskem dnevu na Javorju

Javorje, 22. marca – Da so mame naše največje bogastvo, ki se za nas žrtvujejo dan za dnem, se ne spomnimo prav pogosto. Lepo pa je, da jim posvetimo posebno pozornost vsaj za njihov praznik - za materinski dan. Učiteljica in učenci Podružnične šole Javorje so materam izkazali hvaležnost prav na poseben način.

V nedeljo, 22. marca, so pripravili zanimiv kulturni program. Mami-

cam so se predstavili z več pesmicami. Jan Končina, učenec 3. razreda, je zaigral na violino. Poleg Jana sta na Javorju še dva bodoča glasbenika: Miha Pivec, ki je igral na harmoniko in Urška Pivec, ki je kulturni program popestrila s citrmi. Poleg učencev so pri predstavi sodelovali tudi domačini. Amalija Berdajs je zaigrala na harmoniko. Gledališka skupina Javorje pa se je predstavila s skečem Marije Zu-

pančič, ki je gledalce spravljala v smeh.

Po kulturni predstavi je sledila razstava z naslovom Kaj znamo. Pri tem so sodelovali vsi krajanje. Možno si je bilo namreč ogledati predmete, ki jih vaščani izdelujejo sami. Razstavljeni so bili koši, okrasne košarice, oblačila (puloverji, kape, kostimi, bluže, rokavice ...), skodelice s podobo domačega kraja, prtički, peciva, fotografije Javorja in podobno.

Na koncu je bila bogata pogostitev s pecivom, ki so ga spekle domačinke. Vsi, ki so si ogledali privedev so bili navdušeni nad kreativnostjo in zavzetostjo ljudi, ki jih premore tako majhen kraj kot je KS Javorje. G. ravnatelj je predlagal, da bi se z razstavo predstavili tudi širšemu občinstvu v Šmartnem. Krajanje se zahvaljujemo učiteljici Bernardi Kralj, učencem, gledališki skupini Javorje, članom RK in vsem ostalim, ki so sodelovali pri popestritvi kulturnega programa. Posebej pa se zahvaljujemo tudi litijski televiziji, ki je snemala kulturno oddajo in g. Borisu Žužku, ki je prišel na ogled predstave.

ERIKA DRAGAR

Utrinki iz enote s prilagojenim programom

Litija - Kar nekaj prijetnih trenutkov bi radi delili z Vami, saj se nam je v novem letu zgodilo že veliko zanimivega. V januarju smo izdelali različne likovne in tehnične izdelke in jih razstavili ob otvoritvi novega nadstropja Matične knjižnice. Učenci 3., 4. in 5. razreda so si ogledali grad Bogenšperk in KS Šmartno. Zelo zanimivo je bilo predavanje Matjaža Urbanca. Njegovi diapozitivi in pestro komentiranje so nas popeljali po Afriki. Drugega dela predavanja so se udeležili tudi učenci nižjih razredov, saj je bilo opisano in prikazano veliko živali (slika 1). Varovanci oddelka vzgoje in izobraževanja so v februarju pripravili

prijetno uro in povabili vse učiteljice. Defektologinja Marjana Iglčar je pričarala sneg in vodila otroke tako, da so jo pravilno oblekli in obuli za zimo ter poimenovali svojo garderobo.

Pustni torek smo spremenili v kulturni dan in se našemili. Dan nam je polepšal Adi Smolar. Pred zimskimi počitnicami nas je presenetila ekipa POP-TV. Posneli so delo v razredih in nedokončano terapevtsko sobo. V Športni sceni za nas zbirajo sredstva, tako da prodajajo opremo znanih športnikov (slika 2). Pri pouku, športni in glasbeni vzgoji veliko uporabljamo terapevtske žoge. Na njih pravilno sedimo in izvajamo vaje korektivne gimnastike (sliki 3, 4). Učenci 8. razreda so že poslali svoje prijavnice v srednje šole. Prijavili so se v dvoipolletne programe slaščičarske ter pekovske usmeritve in v upravljanje gradbene mehanizacije.

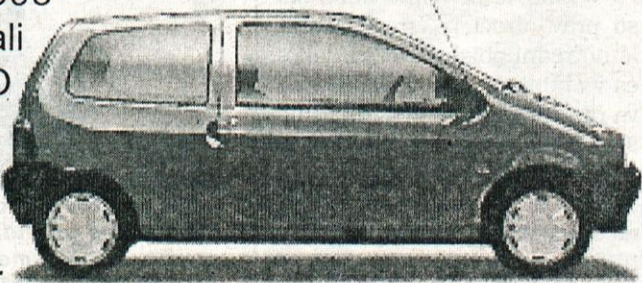
In kaj se bo še dogajalo? Pripravljamo proslavo mamicam za praznik in roditeljski sestanek. V ta namen naša plesna skupina pridno vadi (slika 5). Konec marca pa bodo šli učenci sedmega in osmega razreda na delovno prakso. Delali bodo v Litiji, Šmartnem in v Gabrovki. V zadnjem trimestrju želimo vsem učencem čimveč prijetnih trenutkov in dobrih ocen.

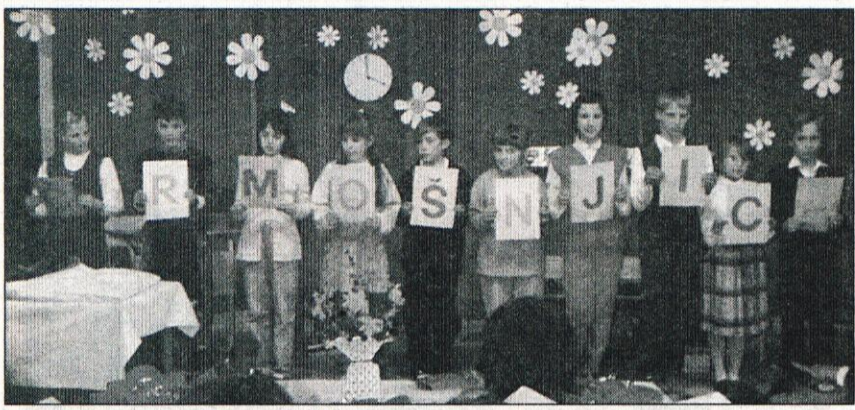
MARJETA MLAKAR AGREŽ

LABA & LABA TWINGO ZASTONJ

VSI, ki boste do 18. decembra 1998 opravili tehnični pregled in zavarovali vozilo v novem TEHNIČNO SERVISNEM CENTRU LABA v LITJI, si lahko prislužite glavno nagrado v velikem žrebanju za RENAULT TWINGO, ki bo pred božičem, 19. decembra '98.

VVZ Litija - PŠ Polšnik

Polšnik – Drage mamice! Posebej za vas smo se potrudili, ker vas imamo radi, so povedali otroci OŠ Polšnik na začetku proslave ob materinskem prazniku. Nadaljevali so cvetlički - mali šolarji. Mamam so s pesmico povedali, kako jih imajo radi, ter se jim zahvalili s šopkom. Šolarji so pogumno in ponosno recitirali, peli, igrali in dramatizirali. 3. in 4. razred pa je ugotovil, da lepo bi b'lo, če še kakšno o Črmošnjicah rečejo. Tam

so namreč bili v šoli v naravi. Ob zaključku so svojim mamicam izročili darila - srčke s svilenimi šali, katere so poslikali sami. Svoje čutenje so izrazili z željo:

Poglej to srce!

Vedi, jaz mislim na te.

Če pogledala boš v srce

kot jaz pristrčno objame te.

Poleg vseh obljub za praznik

ti dam še poljub.

UČITELJICI IN VZGOJITELJICA
PŠ POLŠNIK

Bili smo v šoli v naravi

Cerkno – Učenci petih razredov OŠ Gradec smo v času od 2. 2. do 7. 2. 1998 preživeli prekrasen teden v Cerknem. Bivali smo v hotelu Cerkno. V zimski šoli v naravi nas je bilo 59. Na smučišču so aktivnosti prevzeli vaditelji, sicer pa so bile z nami tri razredničarke.

Bila sem v sobi 307, skupaj s svojimi prijateljicami. Naša soba se je imenovala Palme (to so začetnice vseh deklet, ki smo bile v sobi).

V spomin so se mi vtisnili razni dogodki, ki so bili predvsem lepi. Najbolj pa sem bila vesela, da sem se naučila smučati. Veselilo me je, da je ob 22. uri morala biti popolna tišina, saj sem oz. smo bili prav gotovo vsi

utrjeni in zaspani od smučanja, plavanja, tekanja po stopnicah in nagle, saj smo imeli za preoblačenje zelo malo časa. Najbolj razburljivo pa je bilo prav gotovo tekmovanje v smučanju. Za zabavo je bilo tudi poskrbljeno, saj smo imeli enkrat celo 'zabavo'. Da pa ne boste mislili, da smo tekmovali samo v smučanju, ampak tudi v plavanju. Hrana je bila odlična, prav tako je moje mnenje o celotni šoli v naravi.

Bilo je nepozabno in škoda, ker je vse trajalo tako malo časa. Nič slabega ni povedati o tamkajšnjem bivanju. Želim si, da bi večkrat doživeli kaj takega.

EDISA AVDIČ, 5. a

OŠ Šmartno je letos že tretje leto organizirala zimsko šolo v naravi na Soriški planini, ki se jo je v dveh izmenah udeležilo 68 petošolcev. Na siki je ena od sedmih smučarskih skupin, ki jo je vodil g. Janez Kobal, ki je tudi avtor fotografije. Mladi smučarji so sodelovali, kot že nekaj let do sedaj, na poključnem maratonu in Sara ga je takole doživela.

Obujanje pletarstva na vasi

Počitniške dejavnosti na OŠ Dole

Dole – V času zimskih počitnic je bilo za učence naše šole dobro poskrbljeno. K sodelovanju smo učitelji pritegnili zunanje mentorje, to je starše. Delo je potekalo v treh skupinah.

Računalniška skupina je izdelovala pustne maske. Napredek v računalništvu jim je to omogočal, čeprav je tako hiter, da mu ni moč slediti. Odkar imamo mini računalniško učilnico, so otroci zelo prizadevni. Včasih pa mora pomagati tudi učitelj - računalničar.

Pletarska skupina je želela obuditi pletarstvo, eno najmožičnejših rokodelskih spretnosti, ki se je še zlasti ohranila tudi v našem kraju. Pri nas še živi opletanje steklenic in izdelovanje košar in košev za lastne potrebe. Značilno je, da uporabljajo pletarji svoje domače gradivo, ki raste v domačem okolju, to so vrbove šibe. Mentor Franc je učencem prikazal ravno opletanje steklenic, ki je dokaj zahtevno opravilo. Izdelovali so tudi okrasne koške. Ena od učiteljic naše šole se je udeležila strokovnega usposabljanja v Šmartnem, da bo lahko nudila pomoč vsem zainteresiranim učencem.

Mlade pletilce so spretno vrtele pletilke in nastajal je izdelek. Mentorica Mili Kotar jih je učila pletilskih veščin. Najmlajši so izdelovali pustne maske iz lepenke in papirja in se s tem pripravljali na pustni ples, ki je bil v torek, 24. februarja. Povorka pustnih šem se je vila po vasi. Po razigranem plesu so se maskare

v šoli posladkale s krofi. Učenci so bili veseli, da so lahko en počitniški dan popestrili v računalniški, pletilski in pletarski delavnici. Vsa zahvala velja vsem mentorjem, ki so si vzeli čas za naše učence in njihov prosti čas zapolnili z ustvarjalnim in prijetnim delom.

JOŽICA VRTAČNIK

Še skupno fotografiranje ob pripravljeni razstavi.

Mentorica in učenke z nasmehom, ker je izdelek dobro uspel.

Mentor pri opletanju steklenice.

Iz vrtca Najdihojca

Litija – Svet staršev je na svoji drugi seji obravnaval problematiko financiranja vrtca Najdihojca na Rozmanovem trgu. Ugotovili so, da je vrtec kot najstarejši tovrstni objekt v občini dobro vzdrževan, za kar gre posebna zasluga zaposlenim v vrtcu, manj pa so bili starši zadovoljni z zunanjo ureditvijo. Tako zaradi neustreznega odtekanja vode starši zahtevajo talno ureditev zunanjega igrišča, ureditev ustrezne ograje okrog vrtca in igrišča, odstranitev oreha na sosednjem šolskem dvorišču, ki s svojo starostjo ali zaradi nevezdrževanja ogroža varnost mimoidočih, ureditev parkirišča pri vrtcu ter takojšnjo odstranitev zabojnikov za steklo, ki so jih odgovorni namestili pred vhod.

Positivno so ocenili tudi izvedbo gostovanja Lutkovnega gledališča iz Ljubljane, ki je skupaj z vzgojiteljicami in njihovimi pomočnicami organiziral dve lutkovni predstavi za najmlajše. Spoznali pa so, da obiskov v gledališču starši niso vajeni (to seveda na velja za prisotne), zato bi to težko pričakovali od otrok. Pa vendar le ni vedno tako, saj so prav otroci iz vrtca večkrat letno redni obiskovalci gledališča v Ljubljani. Zato ne čudi izjava razočaranega otroka, da ne bo šel na litijsko predstavo, ker je pač treba plačati. In ni jim bilo vseeno, ko so slišali tudi o čitek, da organizacija takšne prireditve ni stvar vrtca. Kljub temu so se odločili, da je treba s tem nadaljevati.

RUDI BREGAR

OŠ Litija na Internetu

Litija – Ena izmed prijetnih novosti na OŠ Litija je tudi popolnoma nova računalniška učilnica, ki je opremljena s čisto novimi računalniki. Samo računalništvo pa za nas ni nekaj novega, saj na tem področju aktivno sodelujemo že od leta 1993, ko smo se vključili v projekt "Petra". Ta projekt je bil sprva namenjen petošolcem, ki so si pridobivali nova znanja s pomočjo računalnika pri določenih učnih predmetih (THV, LI, SL), kasneje smo izobraževanje ob računalniških razširili tudi na ostale razrede, predvsem pri pouku tehnične vzgoje. Ves ta čas pa smo računalnike uporabljali tudi popoldne, ko smo za učence organizirali različne oblike računalniških tečajev. Z letošnjim letom se je na področje računalništva na šoli zapisalo kar nekaj novosti:

- poleg petošolcev bodo za šolskimi računalniki določeno število ur prebili tudi učenci šestih razredov (pri pouku zemljepisa), ob pro-

stih terminih pa tudi učenci 7. in 8. razredov (THV, SL);

- novo računalniško učilnico so preizkusili že nekateri učenci razredne stopnje (3. in 4. razred), za katere imamo pripravljene ustrezne didaktične programe;

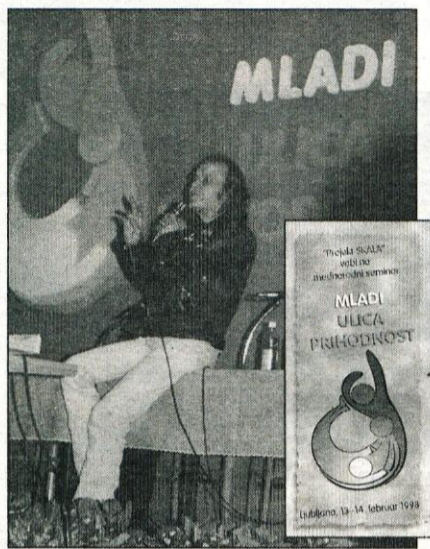
- ena izmed najpomembnejših pridobitev pa je gotovo povezava z Internetom preko katerega imamo najhitrejši dostop do najbolj svežih informacij. Tiste, ki uporabljajo Internet tudi doma vabim, da si ogledate našo spletno stran, na kateri se lahko seznanite z različnimi dejavnostmi in pomembnejšimi dosežki naše šole. Naslov naše spletne strani: <http://www2.siol.net/~ext/oslitija>. Za konec pa samo še tole. Računalniki niso namenjeni samo izobraževanju učencev, ampak tudi izobraževanju učiteljev. Ravno v ta namen bomo na naši šoli v novi računalniški učilnici organizirali dva seminarja - Windows 95 in Internet.

DARKO ŽERDONER, OŠ LITIJA

Letos so slovenski osmošolci v tekmovanju znanja iz slovenskega jezika za Cankarjevo priznanje spoznavali žiljenje in delo književnika Cirila Kosmača. Enajst šmarnskih osmarjev je z mentorico, Danico Sedevec, pred šolskim tekmovanjem obiskalo Slap ob Idriji, kjer se je pisatelj rodil. Na fotografiji je posnetek pred književnikovo rojstno hišo, kjer so se jim pridružili še novi prijatelji iz OŠ Most na Soci.

Guy Gilbert

Slovenska mladina s francoskim duhovnikom

Mladi, ulica, prihodnost - seminar projekta Skala

"Mladi, ulica, prihodnost." Besede, ki bi jih lahko na veliko načinov povežali v smiselno poved. "Mladi na ulici (sedaj) in njihova prihodnost," pa je bil moto mednarodnega seminarja, ki se je odvijal 13. in 14. februarja, v organizaciji projekta Skala, na Teološki fakulteti v Ljubljani. Na njem so se dogajale zelo zanimive stvari, predvsem pa je "Skala" hotela opozoriti na problem ulice v današnjem času in s pomočjo strokovnjakov ugotoviti sedanje stanje in podati nekatere smernice za delovanje v prihodnje, tako Skale kot tudi ostalih delavcev v javnih zavodih. Seminar je bil odprtega tipa, tako da so bili povabljeni prav vsi, tudi iz Litije. Na žalost pa je bilo udeležencev iz Litije komaj toliko, da lahko govorimo v množini. Je res, da problema ulice v Litiji ni???

"Ne, v Litiji pa res nimamo mladih na ulici, pri nas so na železniški postaji, zato ta naslov meni ne ustreza..."

Z zimovanja na Pohorju

Ko smo se prvi dan peljali na plavanje, se je eden od otrok spomnil: "A ne, tako smo šli na Pohorje?" in že je stekel pogovor o zimovanju. Prisluhnila sem mnenjem posameznikov in se, kot vsako leto doslej, prepričala o doseženih ciljnih zimovanjih. In kaj je tisto, kar nam leto za letom daje spodbude, da pripravimo otrokom teden "samostojnega" življenja, brez pomoči staršev, s svojimi vrstniki? So to morda razgibane in obenem poučne dejavnosti, tečaj smučanja, drugače preživeti dnevi? Ali so to morda občutja otrok, da "smo že veliki in se znamo sami obleči, lahko zaspimo brez mamice, smo ves čas s prijatelji"? Tudi tokrat se je potrdila moja ugotovitev - najpomembnejše je druženje s prijatelji. Zakaj? Prvi dan oz. večer na Pohorju smo šli na sprehod z lučkami. Ko smo se po

Smrekarja. Specifičnost Skale je ravno mladinsko ulično delo, s katerim želimo priti ravno do mladih, ki so najbolj odrinjeni, ki jih družba ne priznava. Sicer pa je tako, da je vsaka ulica drugačna, in se v vsakem kraju kaže na drugačen način. No, v želji, da bi opozorili na ta problem, smo se odločili za mednarodni seminar, ki je bil namenjen prav vsem. Vzporedno s pričetkom je potekala tudi tiskovna konferenca, na kateri sta bili predstavljeni dve knjigi *Ulično delo* (Grupno Abele, zal. SALVE) in *Alba in kavbojski škornji* (Guy Gilbert, zal. Mohorjeva družba).

Seminar se je pričel s pozdravnim nagovorom voditelja projekta Skala, g. Martinom Liscem, in tako smo naredili prvi korak v dva res polna in vsake toliko časa tudi naporna dneva. Predavali so strokovnjaki in nekateri vodilni s področja sociale, psihologije, sociologije in pedagogike pri nas in v tujini. Najbolj zanimivi predavanja sta bili *Družina ali ulica*, ki ga je imel p. dr. Christian Gostečnik in *Strokovnost in karizmatičnost*, s katerim je Guy Gilbert podal svojo izkušnjo dela na ulici v

Parizu. Ugotovitve so bile, da je ulica zrcalo družine in družbe s tem, ko razvrednoti družino. Piko na i pa je dodal Guy, ki je s pretresljivim pričevanjem in z življenjskimi zgodbami, s katerimi se je srečal, pokazal, da velja rek sv. Janeza Boska: "Vzgoja je stvar srca!" V petek popoldne smo imeli razne delavnice, na katerih so se udeleženci lahko seznanili z različnim delom na ulici v Sloveniji, Italiji, Nemčiji in tudi v Braziliji. Dan smo zaključili s kulturnim večerom, na katerem se je predstavila projektna skupina Ceste z uprizoritvijo istoimenskega dela, katerega avtor je legendarni Ježek. Sklep seminarja je bil v soboto popoldne z okroglo mizo, ki se je udeležil tudi g. Ivo Bizjak in predstavnica ministrstva za družino, delo in socialne zadeve.

V dveh dnevih se je pokazalo, da ulica vsekakor je problem, ki pa ga povsod po svetu večina ljudi in skoraj vse vlade nočejo videti in priznati. Institucije potrebujejo mlade prestopnike. Delo na ulici ter z mladimi je v večji meri stvar prostovoljnega dela in je "stvar srca".

B. B.

posebne priložnosti še lepši. Tečaj smučanja pa je bil nekaj posebnega. Ko so nas učitelji razporedili po skupinah, je vsak hotel pokazati največ. Pa smo ugotovili, da vsi znamo največ. Naučili smo se tudi pravilno pasti in pravilno vstati. Nekateri so se prvič peljali z vlečnico, drugi so z učiteljem Lesijem presmučali tudi najbolj zahtevna smučišča. Ko je sneg spremenil Areh v zimsko pravljico, smo smučali še bolje. Večina se nas je prvič peljala z gondolo. Pa nas ni bilo prav nič strah, čeprav smo bili tako visoko. Občudovali smo smreke, katerih vrhovi so bili polni storžev. V akvariju smo občudovali vse vrste rib, večino od njih smo videli prvič. V terariju smo skušali biti čim bolj tihi, da bi kače ne postale nemirne. V ribniku v Mariborskem parku smo občudovali plavanje račk, dobro smo videli, kako delajo z nogami - sedaj vemo, zakaj so njihove noge kot plavutke. Bil je lep teden, ampak najlepše je bilo stisniti se spet v mamično naročje. Danes so otroci povedali: "Še bi šli na Pohorje!"

MARTINA NAGLIČ

Mladinsko ulično delo - razmišljanje ob seminarju

"Vzgojitelj ne more nič storiti namesto mladih. Spoznati mora njihovo govorico. Približati se mora njihovim sanjam in jim verjeti. Z njimi mora ostati do konca." Te besede je izrekel marsikateremu mlademu znan duhovnik Guy Gilbert, drugim Slovincem pa povsem nepoznan. Veliko jih je prvič videlo in slišalo zanj v jeseni, na srečanju mladine v Stični, med temi sem tudi sam, pa še takrat mu nisem imel časa prisluhniti, ker sem imel preveč opravka s prijatelji.

Ampak ta mož v sebi skriva množico življenjskih zgodb; razočaranj, krutosti in ljubezni, ki smo jih zmožni ljudje. Ampak skriva samo tistim, ki mu niso pripravljeni prisluhniti. In ko ga poslušas, se ti mogoče začne obračati želodec, jogaš ali pa si čisto hladen, ker te pač zgodba malega fantka, ki so ga starši silili, da je jedel iz sklede, če je pes kaj pustil v njej ne pretrese dovolj. Potem pove še o nekom drugem, ki so ga imeli doma zaprtega v omari. In o največjem zlobnežu v celem Parizu, ki mu je pripeljal smrt, da mu je že dihal za vrat. In Guy to pripoveduje stoji, ker pravi, da so ti mladi tako vredni spoštovanja, da se o njih ne sme govoriti sede. In potem, ko ga pogledaš, se mu morda zasmeješ in rečeš, da je "čuden verski fanatik", ko pove, da brez Cerkve ne bi mogel biti tisto kar je. In on JE, on je duhovnik, ki nosi kavbojske škornje, jeanske in usnjeno jakno in se vozi s težkim motorjem. Njegovo sporočilo pa je ljubezen. Kaj potrebujejo mladi na ulici? Zakaj sploh so na ulici? Se jim da pomagati? Učimo mi njih, ali oni nas? Vprašanja, ki si jih prične zastavljati nekaj, ali veliko ljudi. Ne, mladi ne bodo nič bolj srečni, če bomo v okviru javnih del delali statično mladinskega prestopništva obenem pa bomo podpirali organizirane skupine, v katerih se ravno to dogaja. Tudi ne bodo nič bolj srečni, če bomo v proračunu zanje izbrili nekaj milijonov več, ker teh milijonov ne bodo nikoli videli. Denar bo najbrž pobral tisti, ki se bo formalno ukvarjal z njimi, ker bo pač rekel, da od nečesa mora živeti. "Vzgoja je stvar srca!" in ne denarja. Ustanove, kot so domovi za prestopnike, zapori in socialne službe, potrebujejo mlade prestopnike in ulico, da država lahko zaposluje svoje državljane. Da ne bom komu naredil krivice, saj se včasih tudi najde kdo, ki se čuti poklicanega in rad dela z mladimi in je res z njimi.

Ulica je krik mladostnikov. Krik po tem, da pokažejo na neurejene razmere doma. Krik po tem, da bi nekdo prišel in jim dal zastojnsko ljubezen, ker je pač doma niso prejeli. Ker so starši menili, da njihov otrok potrebuje vse igrače, in ker so se zaradi tega gnali za denarjem. Niso mu pa dali tistega, kar bi najbolj potreboval. Ker je tudi naša družba dostikrat preveč gnala in je razvrednotila še tisto, kar smo Slovenci imeli. Ker novi politiki podpirajo legalizacijo zaenkrat še prepovedanih drog in vptjejo: "Legalize it!" (op. av. naj bo marihuana tako kot alkohol). Ali otroci in potem mladostniki res potrebujejo vse to? Mladi potrebujejo samo to, da smo z njimi in z njimi moramo iti do konca, kot je rekel Guy, ker hočejo videti, koliko jih imamo res radi. Ko se ga pred nami zadenejo z iglo, je to tudi njihov podzavestni krik in uprašanje: "Sedaj, ko veš, ali me imaš sedaj še vedno rad? Odšel boš, tako kot drugi. Tako kot moji starši, ki jih nikoli ni bilo doma. Tako kot oče, ki sem ga dostikrat čakal, in je prišel domov pijan. Tako kot mama, ki me ni prišla takoj iskati, ko so me prvič ujeli policisti. Tako kot "vzgojitelj" (op. av. šola ne sme vzgajati?), ki je dvignil roke od mene, in me poslal h 'glupi' socialni delavki. Vsi so me razočarali, me boš tudi ti!"

Pa ne samo mladi na ulici. Oni so samo zrcalo tega, kar se dogaja z nami. Raje se ogradimo v svoj vrtilček in nočemo k nikomur. Zakaj mladi tako množično hodijo v disko-teke? Je za vsem tem res zabava? Morda zato, da se ga napijejo in "čisto po naključju" noč preživijo z nepoznano punco/fantom in ob tem upajo, da jih bo potem ta oseba imela zastojnsko rada...

Mogoče ravnò tiste, ki so pripravljene nekaj narediti in priti k nam, sami zatremo, ker jih prevečkrat obsodimo, da so čudaki, da niso za žur, da se ne znajo zabavati, da so zateženi, da nam zjutraj ne pustijo spati na vlakcu, da najedajo, obenem pa si sami želimo, da bi k nam prišel kdo in bi nas ogovoril. Ampak ne ogovoril, ko bi hotel pozornosti zase, ker mu jo primanjkuje, ampak tako, da ob njem začutiš, da je to tista zastojnskost. Da je to tisto, o čemer govori Guy. Tisto, kar nas dela ljudi in nam vrne dostojanstvo. Da je to tisto, kar si čutil ob mami in ob očetu. Hvala, mami in ati.

B. B.

Vabimo vas v Sožitje

Sožitje, društvo za pomoč prizadetim otrokom v Občini Litija sem vam že predstavila. V tem letu bomo pripravili nekaj srečanj s člani, otroke in starše bomo povabili na letovanja in seminarje, ki jih organizira Republiško sožitje, obiskali bomo kandidate za Varstveno-delovni center v Litiji, največ energije

pa bomo usmerili v priprave za odprtje VDC - ja v Litiji. Želimo izboljšati skupno in posamično skrb za duševno prizadete osebe, njihove starše in člane družine. V društvo vabimo starše, strokovne delavce in ostale občane, ki želijo delovati za enake cilje.

MARJETA MLAKAR AGREŽ

Društvo Sožitje Litija
CKS 2, 1270 Litija

PRISTOPNA IZJAVA

Spodaj podpisani (a): .....

Priimek: .....

Ime: .....

Naslov: .....

Tel. doma: ..... Tel. služba: .....

Drugi podatki (e-mail): .....

S tem tudi v celoti sprejemam statut društva, vse do sedaj sprejete dokumente in dogovore ter vse pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz tega.

Kraj in datum: ..... Podpis: .....

Iz študentske scene

Piše: M. Berčon

Študentska organizacija Univerze v Ljubljani

ŠOU je vsem študentom verjetno najbolj poznana organizacijska oblika. V Sloveniji sta dva, in sicer v Mariboru ter Ljubljani (v prihodnosti pa morda še nekeje v zahodni Sloveniji). ŠOU torej deluje na območju ene univerze in njenih fakultet. Povprečen študent jo pozna najbolj po prodajnih mestih bonov za študentsko prehrano, po študentskem servisu na Borštnikovem trgu, novembrskih volitvah in klubu K4. Vendar so dejavnosti ŠOU mnogo širše.

Kot prvo je potrebno povedati, da je ŠOU nastala iz Univerzitetne konference ZSMS, ki je v rajni Jugoslaviji dominirala na področju študentskega organiziranja. Ob tej preobrazbi so si ustanovitelji zamislili sistem države. Ustanovljen je bil študentski parlament, študentska vlada ip.

Tako imamo danes v Ljubljani 71-članski Študentski parlament, v katerem sedijo predstavniki študentov ljubljanskih fakultet. Letos so v ljubljanskem študentskem parlamentu zastopane štiri t. i. študentsko-idejne skupine: Samostojna akademska skupina (SAS), ki je največja in ima 44 % sedežev ter Zveza ŠKIS (24 %), Neodvisni (25 %) in ZMSŠ (7 %), ki si delijo ostali, večinski del. Med seboj se razlikujejo predvsem v svojih pogledih na stu-

dentsko organiziranost, pri čemer SAS zagovarja nekoliko zmernejše spremembe, predvsem ŠKIS pa liberalnejše; prav tako se razlikujejo v načinu svojega dela: SAS se drži načela: pošteno, resno, odgovorno, ŠKIS izhaja iz neposrednega delovanja svojih članov v klubih, ostali dve pa se, razen posameznikov, nekako še nista uspeli dokazati.

Parlament, kot najvišje predstavniško telo, nato izvoli Študentsko vlado, ki jo trenutno sestavlja predsednik in devet ministrov iz vrst večinske protisavske koalicije. Ministri so zadolženi za naslednja stalna področja: izobraževanje, sociala in zdravstvo, finance, mednarodno sodelovanje, šport, turizem, kultura, založništvo in javna glasila ter letos tudi za področje študentskih organizacij fakultet (lani za ŠOS). Poleg tega je letošnja študentska vlada, ki je nasploh znana po bohotenju administracije, imenovala še šest svetovalcev in dodelila vsakemu ministru še vsaj enega pomočnika. Ministri torej s svojo administracijo (pomočniki, vodje in sodelavci projektov) sestavljajo resor, v okviru katerega se odvijajo mnogotere dejavnosti. Navadno so to projekti, ki pomagajo študentom k njihovem uveljavljanju oz. zadovoljujejo potrebe širšega kroga.

Intervju z mlado pisateljico Beti Marn

Ob izidu Mladinske povesti na Osnovni šoli Litija

Pozdravljena Betka! Prosim, če mi najprej poveš, kaj počneš v prostem času.

Poleg branja knjig zelo rada poslušam glasbo. Domači glasbeniki mi niso všeč, zato pa sem toliko bolj navdušena nad tujimi. Od vseh mi je še najbolj všeč skupina The Kelly Family.

Rekla sem že, da rada bereš pustolovske knjige. Ti je katera pisateljica ali pisatelj posebej všeč? Kje si dobila navdih za svojo knjigo?

Rada berem knjige pisateljice Enid Blyton, saj sem prebrala že okoli 35 njenih knjig. Najbolj mi je všeč zbirka 5 prijateljev. To pa je bil verjetno tudi povod, da sem se odločila in napisala svojo zgodbo.

Komu si najprej pokazala svoj rokopis?

Večkrat sem se kaj pomenila s sošolko Lejlo Seferovič, nato pa sem rokopis pokazala tudi Sabini Bešič. Zgodba ji je bila zelo všeč in zato se je naša razredničarka, ga. Selma Gradišek, odločila, da

se bo pogovorila z gospo ravnateljico, če so možnosti, da zgodba izide v knjižnici.

Kakšni občutki te prevevajo, ko vidiš rokopis izdelan v knjižnici?

Občutki so dokaj različni. Vsekakor pa sem zelo vesela, da je zgodba res izšla.

Ali boš pisala še naprej?

Vsak dan se mi porajajo nove zamisli o čem bi pisala, ampak sem se že odločila. Kaj bo to, pa naj zaenkrat ostane še skrivnost.

Ali sediš le pri knjigah (šolskih in pustolovskih), ali pa se ukvarjaš tudi s kakšnim športom?

Rada igram tudi odbojko. Treninge imamo vsak ponedeljek in sredo ob 13.30, pod vodstvom ga. Karmen Špan. Dekleta se že pripravljamo na tekme z ekipami iz drugih šol.

Betka, hvala za pogovor, hkrati pa ti želim, da bi napisala še več knjig!

STAŠA NUNIČ, OŠ Litija

Beti Marn s svojimi prijateljicami (četrti z leve).

Mladen Rodella - zdomec s kitaro

Komponist, pevec in kitarist Mladen Rodella se je pred 49 leti rodil v vasi Griblje v Beli Krajini. Po poklicu je elektro inženir, s svojo družino pa živi v Senočetih, seveda takrat, ko si vzame toliko časa, da pride iz Švice domov, kjer služi kruh.

S svojo glasbo nastopa tako v Sloveniji kot v Švici. Vse svoje slovenske pesmi je napisal tudi v nemškem jeziku. Le tako lahko tudi nemško govoreči poslušalci čutijo to neizmerno ljubezen do Slovenije, do njenih ljudi in pokrajine. Njegove pesmi so melodične in živahnih ritmov, z globoko izpovednimi besedili. Glasba je primerna za mlajše in starejše poslušalce, predvsem pa za vse, ki radi prisluhnejo dobrim besedilom.

Najbolj znane njegove pesmi so Jaz sem iz tistih krajev doma, Zlato nebo in Napravil bom robota. Pri založbi Korona je izdal kaseto in zgoščenko z naslovom Dekle in veter in začel je koncertirati po Sloveniji. Za njim sta dva uspešna koncerta v Dolu pri Ljubljani in v Domu španskih borcev, kjer je pred polnima dvoranama navdušil tako starejšo kot mlajšo publiko. Vedno nastopa s skupino, ki se imenuje Mladen Rodella & Co., v njej pa poleg Mladena nastopajo še njegovi hčer-

ki Dagmar in Andreja, vokalist Samo Krizaj, ki obvladuje tudi različne solo instrumente, ter Jani Prvinšek za bobni.

Mladen Rodella se bo predstavil Šmarčanom in Litijanom na koncertu v **šmarški kulturni dvorani v soboto, 18. aprila, ob 20. uri**. Pravi, da bi svojo glasbo rad predstavil

tako preprostim, kot tudi glasbeno zahtevnim poslušalcem, še posebej pa tistim, ki niso bili še nikoli na takšni prireditvi. Mladen zagotavlja nepozaben, zabavno-glasbeni večer, sestavljen iz čudovitih pesmi in z duhovitimi veznimi besedili. Pokrovitelj koncerta je Radio Geoss. Pridite, ne bo vam žal! J. M.

Ado Bola Bend ima tri nove skladbe

Kdo jih ne pozna? Fante iz skupine Ado Bola bend, ki razveseljujejo plesa željne mlade in malo manj mlade veseljake po veselnicah, na zaključnih družbah in v gostinskih lokalih. Ado Bola je 'muzkontar' že od malih nog. Pri njem se vedno najde kakšen nov tip harmonike. Vseč so mu takšne, kakršnih nima

vsak. Z veliko registri, skoraj tako velike so ponavadi, kot je on sam, harmonike namreč, pa grozno drage so ponavadi.

Še se spominjam časov 'švercanja' instrumentov čez 'jugo mejo', ko je prijatelje skoraj zaupno povabil na ogled takrat za naše pojme neverjetne kombinacije elektronike na har-

moniki. Potem pa je 'špilal in špilal', one man band, eden prvih v Sloveniji. Vse petke, sobote, nedelje, pa še kakšen delovni dan je moral na špil. Cele noči. Z leti se je naveličal igrati sam. "Ni vse denar, včasih mi več pomeni dobra družba."

In sta počasi začela z njim igrati po veselnicah in zabavah pevec Peter Kristan in kitarist Vojko Muljavec, oba prekaljena 'muzkontarja', Ado pa si je poleg harmonike omislil še kup nove opreme, ki jim obogati zvok. "Saj vse, kar zaslužim, vložim v novo opremo. Veselje pač," velikokrat z nasmehom pove.

Fantje so naredili tri lastne skladbe. Ena od njih, z naslovom Nou' ti zou', je priredba znane skupine Belamy brothers, Roža planin in Pogled pove pa sta njihovi lastni skladbi za "dušo". Posneli so jih v domačem studiu in s tehniko, ki jo uporabljajo na igranjih. Vse tri skladbe se vrtijo na Radiu Geoss, ponudili pa jih bodo tudi drugim radijskim postajam. In s temi skladbami so fantje dobili nov zagon. "Ko bi le imel več časa, da bi lahko več skupaj delali," je ves nasmejan na koncu pogovora povedal Ado, Peter in Vojko pa sta mu prikimala in zagotovila, da se bo o njih še šlo.

Prazniki in šege

Piše: Magdalena Berčon

Jurjevo in jurjevanje

Po ljudskem koledarju je začetek pomladi 24. aprila, na god sv. Jurija. Bil je vojščak višjega rodu, doma v Kapadociji, predvsem pa je znan po zmagoslavni boju z zmajem. Njegovo junaštvo je veliko pripomoglo k njegovi priljubljenosti. Postal je vzor in zavetnik vitezov.

S samo pomladjo in zelenjem pa njegovo življenje ni imelo nobene prave zveze. Najbolj verjetno je dobil sv. Jurij današnjo vlogo tako, da je nadomestil med Slovani neko pomladansko božanstvo (Jarila oz. Vesnika), čigar zasluga je bila, da je narava vsako leto pozelenela in je živina mogla oditi na pašo ter so posevki znova oživele. Krščanska legenda je Jurjev boj z zmajem predrugačila v boj Pomladi z Zimo. Na Jurjevo naj bi bila narava že zelena, zato Zeleni Jurij.

Na Slovenskem se je Jurjevo praznovalo s posebnim obredjem. Nekoč je segalo po vsej Sloveniji in celo na Hrvaško, danes pa imamo v mislih predvsem Belo Krajino, kjer se je praznovanje še nekoliko ohranilo.

Črnomaljški so se še pred 130 leti navadno zbrali na Jurjevo nedeljo okoli smreke ali trepetlike, ki so jo bili že prejšnji večer posekali, oklestili in olupili. Po deblu so bili pritrtjeni prečniki. Dekleta so ovila deblu s cvetličnimi vencici, na prečnike pa navezale pisanih

rut in otirač. Hkrati so enega izmed fantov od nog do glave ovili v zelenje, v zeleno brezovo kitje. Ko je bilo drevo okrašeno in je bil tudi Zeleni Jurij pripravljen, je mladina drevo vzdignila in se v sprevedu napotila v mesto. Na čelu so stopali fantje s češnjevimi trottentami ter frulicami. Za njimi so nesli okrašeno drevo, za njim pa je stopal še Zeleni Jurij. Na koncu so se prepevaje pridružila dekleta.

V mestu jih je pričakalo številno občinstvo. Drevo so prislonili ob graščino in dekleta so se spravila nadenj ter polomila prečnike, potegnili z njih pisane rute in potrgala svetne vence. Gol in polomljen je ostal 'maj' ob zidu. S tem je bilo tudi slavnostni konec. Tačas so odpeljali Zelenega Jurija na kamniti most. Navidez so ga odondod pahnili v vodo, verjetno pa samo v podobno zelenje oblečen koš.

To obredje, ki je že zgodaj vzbudilo zanimanje tujih raziskovalcev, je v sprevedu ohranilo nazorno-smiselno razporedbo: najprej je stopala obramba (godba) proti zlovesčim silam, nato božanstvo v dveh podobah (drevo in človek) ter nazadnje ženski zbor s pobožno priprošnjo. Vrh je doseglo z osmukanjem drevesa, z obredno smrtjo starega božanstva, sklep pa je bil prerod božanstva v vodi.

PRIREĐITVE KNJIŽNICE

APRIL IN MAJ 1997:

Torek, 21. 4. ob 17.00 - Ura pravljic: Pazite se medvedov, Litija - knjižnica

Torek, 21. 4. ob 18.00 - Ura pravljic: Pazite se medvedov, Šmartno - knjižnica

Torek, 28. 4. ob 19.00 - Potopisno predavanje Marjana Žiberne: Argentina in Čile, Litija - knjižnica

Torek, 5. 5. ob 17.00 - Ura pravljic, Litija - knjižnica

Torek, 5. 5. ob 18.00 - Ura pravljic, Šmartno - knjižnica

Torek, 12. 5. ob 17.00 - Naše srečanje: Vasilij - Vasko Polič, vrhovni sodnik, avtor strokovne in spominke literature
Radko Polič - igralec
Andraž Polič - glasbenik, pesnik, filozof
Svetozar Polič - znanstvenik
Gojč Lešnjak - igralec
Založbi: Desk in Center Marketing

Vljudno vabljeni!

20 let baleta v Litiji

Litija, 11. februarja - V kinogledališki dvorani na Stavbah so svečano proslavili 20-letnico baleta in plesa v okviru Glasbene šole Litija.

Čudovit večer, ki ga je pripravila koreografinja in učiteljica baleta, Žuzana Bartha, je predstavil njeno bogato 20-letno delo z vsemi oddelki litijske in hrastniške glasbene šole.

Ob tej priliki so učiteljici Žuzani Bartha in Jožetu Dobravcu, nekdanjemu vodji GŠ Litija, podelili spominski plaketi.

Baletne predstave se je med številnimi gosti udeležil tudi slovit koreograf in pisec knjig, dr. Henrik Neubauer, ki je slavljenci za njeno delo toplo čestital in ji zaželel uspehov tudi v prihodnje.

Čestitkam se pridružujemo tudi mi!

J. S.

Besedne sence

Knjižnica je začela zbirati gradivo za novo številko Besednih senc, literarno revijo ustvarjalcev litijske občine. Gradivo lahko pošljete na naslov knjižnice ali ga prinesete osebno do konca aprila. Kaj bo šlo v objavo, bo odločil uredniški odbor. Nova številka pa bo izšla predvidoma junija.

J. O.

ROŽA PLANIN

Ado Bola Bend

BILO JE NA POMLADNI DAN, NA NOVO ZOPET SVET ZELEN, IN ZIMA VETRU NAROČI PESEM SI V SLOVO.

NA PLANŠARIJO SE Z BOHINJA SPET ODPRAVI SAMA V GORE, KJER CELO SI POLETJE BO NAŠLA SVOJ MIR.

ANAMARIJA ROŽA JE PLANIN, PREDOLGO SAMA V SVOJIH JE GORAH, LJUBEZNI NEŽNE TAM SI ZAŽELI, ZATO NAZAJ V DOLINO SI ŽELI, ANAMARIJA ROŽA JE PLANIN, NEKOČ SE ŽELJA IZPOLNI JI.

Podarjene knjige

Malo ljudi se odloči, da večino knjig, ki so jih zbirali njihovi predniki in njegova družina, pokloni knjižnici. Tako je storil **Janez Mehle** iz CKS 12 v Litiji, saj je 4. marca litijski knjižnici poklonil 500 knjig.

Janez Mehle se je v knjižnici oglasil večkrat. Ko je prišel lani prvič in povedal svojo odločitev, smo bili zelo presenečeni in sprva malo nejeverni. Odločili smo se, da bo

nejove družine, zato mu ni bilo vseeno, kaj bo z njimi.

Takole je rekel: "Mama je rada kupovala in brala knjige. Zdaj jih ne beremo več toliko. Knjige pa so za to, da se berejo. Naj jih berejo ljudje v litijski občini." Janez se je prav odločil. Knjižnica se mu je zahvalila z eno samo knjigo.

Darovane knjige so v večini leposlovne, vendar se med njimi najde

knjige izročil po otvoritvi mladinske oddelka, ko bo prostorsko malo bolj zadihala. Potem se je oglasil še dvakrat, saj otvoritve ni in ni bilo. Tako smo tudi mi videli, da gre za res, in da je njegova odločitev dokončna.

Po knjige smo šli k Janezu domov. Preden jih je oddal, je vsako posebej pregledal. Bile so knjige

tudi kakšna poučna. Po starosti segajo vse od prejšnjega stoletja do novih leposlovnih izdaj. Za knjižnico pa so zanimive predvsem izdaje slovenskih avtorjev, ki bodo brez dvoma dobile mesto na knjižnih policah. Trenutno pa podarjene knjige pregledujejo, da bodo v zalogo lahko vključili vse, ki jih knjižnica nima.

J. O.

V Šmartnem se pa kar naprej nekaj dogaja

Šmartno, 14. marca - Tokrat so Fantje od fare, katerih glasbeno in tudi siceršnje vodstvo ima na vesti Rudi Vidic, iztrgali pozabi in predstavili poslušalcem marsikatero staro, že kar pozabljeno pesem.

Na njihovem Večeru seševih ljudskih pesmi je bilo prav prijetno, saj je poleg ubranega petja tudi scena z razstavljenimi burklami, peharji, kmečkim vozom, brano itd. delovala domačno, da o krljih in dobri kapljici, ki je fantom že med nastopom pomagala k sproščenosti in predvsem pristnosti v pesmi predstavljenih običajev, sploh ne

govorimo. Verjetno je nastop marsikaterega starejšega poslušalca v mislih popeljal nazaj v mladost, pa tudi mlademu poslušalcu je lahko ponazoril življenje na deželi v času njihovih babic in dedkov. K temu je pripomogla tudi razlaga Petra Avblja, ki je prireditve povezoval.

Na koncu bi zapisal še tole: želeli bi, da bi se Fantje spomnili še kdaj in še kakšne v pozabo zavite pesmi in jo spet kdaj predstavili na kakšni podobni prireditvi. Še veliko jih je lepih, pa starim in mladim znanih pesmi!

F. V.

KINO KULTURNI CENTER LITJA

Program filmov za april in maj

Sobota 18.4. ob 19.00 **HUDIČEV ADVOKAT** (Devil's Advocate)
Nedelja 19.4. ob 18.00 ameriški erotični thriller

Sobota 25.4. ob 19.00 **SEDEM LET V TIBETU** (7 Years in Tibet)
Nedelja 26.4. ob 18.00 ameriška drama

Sobota, 2.5. ob 19.00 **POLJUB ZA LAHKO NOČ**
Nedelja, 3.5. ob 18.00 ameriški akcijski

Sobota, 9.5. ob 19.00 **MIROVNIK** (Peacemaker)
Nedelja, 10.5. ob 18.00 ameriški akcijski

Vstopnice so v prodaji pol ure pred predstavo. Vabljeni!

Film Titanik bo predvidoma na sporedu v mesecu maju.

NOVICE IZ KNJIŽNICE

Predstavitve novih knjig

Od otvoritve preurejenih prostorov knjižnice sta minila dva meseca. V knjižnici redno spet organizirajo prireditve za obiskovalce, ki so zelo raznovrstne, zato je še posebej razveseljivo, da ima vsaka prireditev druge obiskovalce.

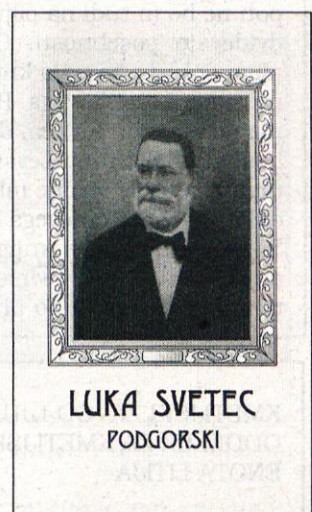
Poleg ur pravljic, ki so vsak drugi teden v Litiji in Šmartnem, so najpogostejše predstavitve knjig.

Miha Jensterle, pisatelj, prevajalec, alpinist in svetovni popotnik, je knjižnico obiskal 3. marca. Njegove zadnje tri knjige Moč besed, Anonimus, kdo joka? in Komu žrtvujemo otroke odpirajo mnoga etična vprašanja o življenju in odnosih med ljudmi. Avtor je tudi prevedel indijskega filozofa Jiddu Krishnamurtija. Svojo glasbo je na prireditvi predstavil kantavtor **Zdene Vodopivec**. Obenem je bila odprta tudi razstava slik zdravnice - kirurginje **Nade Jenstrle**.

Ivan Mohorič je svojo najnovejšo knjigo, ki jo je naslovil Firbec pa tak!, predstavil 17. marca. Pripovedoval je predvsem o neznanem in zamolčanem, o vsem tistem, kar se ne ujema z uradno znanostjo. Nasul je kup vprašanj o življenju na zemlji in vesolju nasploh. V svojo pripoved in razmišljanje je vnesel mero humorja in s tem uganke o vsem neznanem okrog nas nekoliko omilil.

Ivan Godec je z dvema brošurama ponovno posegel v čas zgodovine in prostor naše občine. Knjižnici Litija - turistični vodnik in Luka Svetec - Podgorški sta bili predstavljeni 7. aprila.

Potopisno predavanje o Izraelu, ki ga je predstavil **Iztok Terček**, pa je bilo 31. marca.

LUKA SVETEC
PODGORŠKI

Podarjena rokopisna dediščina Petra Jereba

Še eno darilo za domoznansko zbirko zgodovinske vrednosti je prejela litijska knjižnica. Rokopisno gradivo, veliko slikovnega gradiva, dirigentsko palico, medalje in druge pomembne listine ter dokumente svojega očeta, skladatelja Petra Jereba, je 19. marca 1998 knjižnici izročil Peter Jereb ml. Del podarjenega gradiva je sedaj razstavljenega. Razstavo pa si lahko ogledate do konca aprila.

J. O.

Svetovni dan mladinske književnosti

2. april je praznik vseh mladih bralcev. Ta dan se namreč v spomin na danskega pravljicarja Hansa Christiana Andersena imenuje svetovni dan mladinske književnosti. 2. aprila se navadno zaključijo tekmovanja za bralno značko, ki pa ga v naši občini običajno podaljšamo do začetka junija, da lahko branje zaključijo tudi prvošolci.

Letos pa se je 2. aprila začelo reševanje novega slovenskega knjižnega kviza. Letos poteka prvič in nosi naslov **Oton Župančič in Bela Krajina**. Kviz bo v občini vodila matična knjižnica, reševali pa ga bodo osmošolci. Za reševalce je razpisala 50 vabljenih nagrad, ki bodo podeljene 17. septembra, na dan zlatih knjig. J. O.

Gostovali so gledališčniki iz Ljubljane

Litija, 4. marca - Tokrat so kinogledališko dvorano Kulturnega centra na Stavbah napolnili ljubitelji gledališča. V goste je namreč prišlo Moje gledališče iz Ljubljane, ki je predstavilo odrsko delo Alda Nicolaja. Prva klasa.

Vrhunska igralska zasedba treh dobitnikov Borštnikovega prstana, Jurija Součka, Danila Benedičiča in Ive Zupančič, je navdušila vse, ki so zares uživali v tej humorni, na trenutke kar pretresljivi odrski govoric.

Kulturni center pripravlja za učence višje stopnje predstavo Učna ura, za najmlajše pa pravljичno lutkovno igrice.

J. S.

Foto: M. Sušteršič

12. Popotovanje po Levstikovi poti

Letošnje popotovanje po 22 km dolgi Levstikovi poti bo v soboto, 14. novembra. Start prireditve bo med 6. in 9. uro na Ulici Mire Pregljeve v Litiji, med športno dvorano in občinsko zgradbo ter pred litijsko osnovno šolo, kjer stoji tudi spomenik Frana Levstika. Bistvenih novosti letos na poti ne bo in tudi na cilju ne predvidevajo posebnosti. Ob letošnjem pohodu bo izšla knjiga s ponatisom Levstikovega Popotovanja od Litije do Čateža, dodani pa bosta še deli Frana Levstika Spomini iz minule srečne mladosti in odlomek iz Stritarjevega Levstika. Spremljevalci h knjigi bo pripravil literarni zgodovinar dr. Matjaž Kmecl. Knjigo bo prejel vsak

udeleženec popotovanja. Več želijo narediti tudi med potjo. Tako bo organizator prireditve letos zagotovil ustrezna enotna dovoljenja za predstavitev turističnih društev, drugih organizacij ter združenj, gostincev in domačih kmetov za njihovo gostinsko, predvsem pa turistično ponudbo, zato naj se vsi zainteresirani do konca maja prijavijo na naslov: Levstikova pot, p.p. 34, 1270 Litija. Lani so namreč inšpektorji ugotavljali, da je večina domačinov in prišlekov stojnice postavila brez ustreznih dovoljenj. Prednost pri sodelovanju imajo vsekakor domačini, domača društva in združenja ter podjetja.

RUDI BREGAR

KMETIJSKI ZAVOD LJUBLJANA
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE
ENOTA LITIJA

OBVESTILO

Obveščamo vas, da bomo sprejemali prijave za uveljavljanje premij za:

- krave dojilje,
- krave za prirejo mleka,
- kobile in
- drobnico.

Za uveljavljanje premije je potrebno na kmetijsko svetovalno službo prinesiti:

1. Podatke o vlagatelju:
  - ime, priimek, naslov,
  - EMŠO vlagatelja,
  - davčno številko vlagatelja,
  - številko žiro računa, tekočega računa ali hranilne knjižice, kamor se bo nakazala premija,
  - ime in naslov banke ali HKS.
2. Seznam oštevilčenih živali
3. Za uveljavljanje premije za kobile tudi pripustni list.

Prijave bomo sprejemali na sedežu Kmetijske svetovalne službe Litija v mesecu aprilu, v času uradnih ur:

- ponedeljek od 7.00 - 9.00,
- sredo od 7.00 - 9.00.

PROSIMO, DA O TEM OBVESTITE TUDI SVOJE SOSEDE, KI TEH PREMIJ DO SEDAŠ ŠE NISO UVELJAVLJALI.

Občina Litija
Jerebova 14, 1270 Litija

GLASILO OBČANOV

NAROČILNICA št.:

NAROČNIK:

Naziv (oz. ime in priimek): .....

Naslov: .....

Pošta: .....

Telefon: .....

EMŠO: .....

VRSTA OGLASA:

- zahvala ob smrti   komercialni oglas
 nekomercialni razpis   mali oglas
 drugo .....

VELIKOST OGLASA: .....

PRILOGA:

- slika   besedilo   disketa   logotip
 drugo .....

Naročnik se obveže poravnati obveznosti v 20. dneh po izdaji računa.

V Litiji, _____ 1998   Podpis naročnika: _____

UKV tekmovanje radiokluba Litija S59DLR

Radioklub Litija S59DLR organizira v spomin na lani umrlega člana litijskega kluba, Marjana Namestnika - S57UNX v soboto, 23. maja 1998, med 7. in 13. uro po UTC (9.00 do 15.00 po lokalnem času) UKV tekmovanje.

Tekmovanje je organizirano na dan tradicionalnega pohoda iz Litije do geometričnega središča Slovenije (GEOSS) na Spodnji Slivni, zato na tekmovanje vabijo vse radioamaterje, ki se bodo udeležili pohoda, predvsem pa radioamaterje paraplegike, ki zveze lahko vzpostavijo s Spodnje Slivne. Sodelujejo lahko radioamaterji vseh držav sveta.

Tekmuje se v kategoriji en operator na 144 Mhz (S8 - S23) in 432 Mhz (SU8 - SU23), največja dovoljena moč je 25 W, vrsta dela FM. V kategorijo spada radijska postaja, na kateri dela samo en operator z istim klicnim znakom na obeh frekvenčnih pasovih. Tri zveze lahko vzpostavi na kateremkoli dovoljenem kanalu v okviru frekvenčnih pasov 145 in 432 Mhz. Radioklub Litija S59DLR bo imel na treh lokacijah postavljene radijske postaje, ki bodo oddajale pod klicnim znakom enega od

članov kluba. Lokacije treh postaj so naslednje: JN76JC (Golišče nad Kresnicami), JN76D (Zg. Slivna) in JN76KD (Zasavska gora). Vsak tekmovalac mora vzpostaviti zveze s postajami na vseh teh lokatorjih ne glede na frekvenčni pas. Vsak tekmovalac mora po tekmovanju na naslov Radiokluba Litija S59DLR, p.p. 34, 1270 Litija kot dokazilo o vzpostavljeni zvezi poslati tri QSL kartice. Obvezni podatki na QSL kartici so datum, čas zveze po UZC, klicni znak korespondenta, oddani in sprejeti RS, lokator tekmovalca in korespondenta, frekvenčni pas oz. kanal (npr. S8, SU16, Ö).

Klub bo nato po povzetju za 500,00 SIT poslal posebno spominsko priznanje ter potrdilo zvez v obliki QSL kartic postaj, s katerimi je imel zveze. Udeleženci pohoda na Geoss prejmejo priznanje že na cilju na Spodnji Slivni. Vodja tekmovanja je Franci Cilenšek, S56KCF, podrobnejše informacije pa lahko dobite po telefonu 061-883-524, 883-539, ali elektronski pošti franci.cilensek@guest.arnes.si, na dan tekmovanja pa tudi na frekvenci.

RUDI BREGAR

Litijski radioamaterji gradijo dom

Člani Radiokluba Litija letos nadaljujejo z izgradnjo doma s stolpom na Goliščah nad Kresnicami (JN76JC). V prejšnjih letih so postavili objekt tlora 72 in skupaj z več kot 150 m² površine. Poleg tega so na zemljišču, ki ga je podaril njihov član, Janez Kavšek, postavili preko 40 m visok radijski stolp. Za dokončanje je treba zagotoviti blizu 4 milijone tolarjev za material, vsa fizična dela pa nameravajo opraviti sami. Letos načrtujejo vzdavo oken in vrat, napeljavajo instalacij ter ureditev prostorov do mere, da bodo jeseni

prostore že lahko uporabljali za nekatere oblike dela. Obenem morajo ponovno prebarvati radijski stolp. Skupna vrednost materiala znaša 1,2 milijona tolarjev, opravili pa bodo tudi preko tisoč ur prostovoljnega dela. Denar bodo zbrali s članarino, iz občinskih proračunskih sredstev, iščejo pa tudi druge interesante, ki bi bili pripravljeni vložiti denar v dokončanje objekta in okolice. Možnosti vidijo v povezovanju z organizacijami in združenji na področju zaščite in reševanja v litijski občini in drugod.

RUDI BREGAR

POVAŽILO NEKDANJIM ČLANOM

Število članov litijskega radiokluba je vedno večje. V svoje vrste vabijo člane, ki so nekoč že bili radioamaterji, pa so iz najrazličnejših razlogov odšli, da se jim ponovno pridružijo in med drugim pomagajo dograditi dom radioamaterjev na Goliščah in več kot 41 metrov visok radijski stolp. Vse dodatne informacije prejmete v času klubskih uradnih ur, vsak petek med 19. in 20. uro v prostoru Športne zveze Litija (Športna dvorana Litija) na Ulici Mire Pregljeve v Litiji, ali pisno na naslovu Radioklub Litija, p.p. 34, 1270 Litija. Prav tako vabijo vse, ki bi radi postali radioamaterji, da se takoj prijavijo na tečaj za radioamaterje - operaterje. Vabijo predvsem mlade, ki so starejši od 14 let, da se oglasijo v času uradnih ur ali s pismom. R. B.

CENA NAVADNEGA OGLAŠEVALSKEGA PROSTORA V GLASILU OBČANOV:

ČRNOBELO:	BARVNO:
1/1 stran: ..... 100.000,00 SIT	1/1 stran: ..... 180.000,00 SIT
1/2 strani: ..... 50.000,00 SIT	1/2 strani: ..... 90.000,00 SIT
1/3 strani: ..... 33.000,00 SIT	1/3 strani: ..... 60.000,00 SIT
1/4 strani: ..... 25.000,00 SIT	1/4 strani: ..... 45.000,00 SIT
1/6 strani: ..... 16.500,00 SIT	1/6 strani: ..... 30.000,00 SIT
1/8 strani: ..... 12.500,00 SIT	1/8 strani: ..... 22.500,00 SIT
1/16 strani: ..... 6.250,00 SIT	1/16 strani: ..... 11.250,00 SIT
CENIK ZAHVAL IN SPOMINOV NA RAJNE:	CENA MALEGA OGLASA je 750 SIT za vsakih začetih 10 besed.
9 x 7: ..... 5.000 SIT	
9 x 9: ..... 7.000 SIT	
9 x 13: ..... 11.000 SIT	

Občina Litija, Glasilo občanov,
Jerebova 14, 1270 Litija.

AGENCIJI

Pandora & Karmen

organizirata družabno srečanje

24. aprila v Medijskih toplicah

vsí osamljeni - vltjudno vabljeni

Informacije in rezervacije
na 0601/66-079

Priznanja mladim športnikom

Litija - Športna zveza Litija in Občina Litija sta po nekajletnem premoru spet razglasila najbolj perspektivne mlade športnike v posameznih športnih panogah. Že pred leti smo se odločili, da ne bomo izbirali najboljšega športnika-ce, ker je to zaradi nenotnih meril z vidika stroke izredno težko. Izbiro najboljšega prepuščamo torej vam, ljubiteljem športa.

Letošnji izbor najboljšega športnika-ce, je uspešno pripravila in izvedla lokalna televizija, glasovali pa ste gledalci sami. Tak način se tudi nam zdi v redu. Športna zveza pa je ob pomoči Občine pripravila izbor najbolj perspektivnih mladih športnikov, na predlog njihovih klubov. V ta izbor so prišli tisti športniki, ki so stari do 18 let, in ki so dosegli nadpovprečne rezultate v svoji športni panogi, ki so dobri učenci, dijaki ter kot pravi športniki zgled mladim generacijam. Slavnostno razglasitev smo opravili v športni dvorani, 20. 3. 1998 (v odmoru nogometne tekme). Razglasitev smo združili z razglasitvijo najboljšega športnika-ce in najboljše ekipe, katero so opravili gledalci ATV Signala.

Priznanje perspektivnega mladega športnika so prejeli: Marko Klančar - nogomet, Primož Ivančič - kegljanje, Jernej Ivančič - kegljanje, Klemen Mahkovic - kegljanje, David Selovski - kegljanje, Domen Zupancič - lokostrelstvo, Teja Končar - lokostrelstvo, Aleš Šmejc - rokomet, Jernej Peterlin - rokomet, Blaž Oberčkal - košarka, Dušan Adamovič - košarka, Karmen Perko - košarka, Davorin Anžlovar - košarka, Črt Medved - košarka, Aleksandra Kraševac - košarka, Blanka Šegš - taekwon-do, Boris Sirk - taekwon-do, Gašper Pavli - tenis, Tamara Tomažič - tek na smučeh
ALBERT PAVLI

ŠD Presad Gabrovka VABI

vse ljubitelje rekreativnega teka, da se udeležijo tradicionalnega in jubilejnega '20. teka na Petelinjek', ki ga organizator prireja vsako leto v počastitev krajevnega praznika. Tek bo v ponedeljek, 27. aprila 1998.

Tekmovalci bodo tekli v naslednjih kategorijah:

- deklice, letnik 1987 in mlajše - 500 m
- dečki, letnik 1987 in mlajši - 500 m
- mlajša dekleta, letnik 1985 in 1986 - 1 km
- mlajši fantje, letnik 1985 in 1986 - 1 km
- starejša dekleta, letnik 1984 in 1983 - 2 km
- starejši fantje, letnik 1984 in 1983 - 2 km
- članice, letnik 1982 - 1968 - 6,5 km
- starejše članice, letnik 1967 in starejše - 6,5 km
- člani, letnik 1982 - 1968 - 11 km
- starejši člani, letnik 1967 - 1953 - 11 km
- veterani, letnik 1952 in starejši - 11 km
- Start teka bo za vse kategorije ob 10. uri. Informacije na tel.: 061-871-041, g. Igor Medved

Razpored blagoslovov velikonočnih jedil na veliko soboto, 11. aprila 1998, ter drugih velikonočnih obredov v župnijah litijske občine:

Župnija Javorje

blagoslov ognja ob 7.30
blagoslov jedil:
Javorje ob 8.00
Gornji vrh ob 8.30
Debeče ob 9.00
Planina ob 9.30
Javorje ob 10.30 (češčenje)
Vrata ob 11.00
velikonočna vigilijska v soboto ob 17.00
vstajenjska procesija v nedeljo ob 7.00

Župnija Primskovo

blagoslov ognja ob 6.30
blagoslov jedil:
Mišji dol ob 11.30
Primskovo ob 12.00 (češčenje)
Dolnji vrh ob 13.00
velikonočna vigilijska v soboto ob 19.00
vstajenjska procesija v nedeljo ob 7.00

Župnija Dole

blagoslov ognja ob 6.00
blagoslov jedil od 8.00 do 19.00 vsako uro v žup. cerkvi
velikonočna vigilijska v soboto ob 18.30
vstajenjska procesija ob 7.00

Župnija Velika Štanga

blagoslov ognja ob 6.30
blagoslov jedil ob 11.00, 12.00 in 16.00 v žup. cerkvi
vstajenjska procesija v nedeljo ob 7.00

Župnija Polšnik

blagoslov ognja ob 7.00
blagoslov jedil:
Mamolj ob 12.00
Polšnik ob 14.00 in 15.00
Renke ob 15.30
Sp. Tepe ob 16.00
velikonočna vigilijska v soboto ob 19.00
vstajenjska procesija v nedeljo ob 7.00

Župnija Gabrovka

blagoslov ognja ob 6.00
blagoslov jedil:
Vodice ob 8.30
Brezovo ob 9.00
Tihaboj ob 9.30
Moravče ob 11.00
Javorje ob 11.30
Gora ob 12.00
Sv. Križ ob 16.00 in 18.00
vstajenjska procesija v nedeljo ob 7.00

Župnija Vače

blagoslov ognja ob 7.00
blagoslov jedil:
Potok ob 8.30
Pri Kunštu ob 8.45
Široka Set ob 9.15
Boltija ob 10.00
Vače ob 11.00
Sp. Slivna ob 13.30
Na Dolini ob 14.00
Sv. Lenart ob 15.30
Vače ob 16.00
velikonočna vigilijska v soboto ob 19.00
vstajenjska procesija v nedeljo ob 6.30

Župnija Kresnice

Župnija Kresnice
Blagoslov ognja v soboto ob 6.00
Blagoslov jedil:
Kresnice ob 10.00
Ribče ob 10.30
Kr. Poljane ob 11.00
Zg. Jevnica ob 11.30
Pri križu v Jevnici ob 12.00
Pri Ostrež ob 12.30
Pri Končarjevi kapeli ob 13.00
Kr. Vrh (Rome) ob 13.30
Kr. Vrh (Zg. Drčar) ob 14.00
Kresnice ob 15.00
Velikonočna vigilijska v soboto ob 19.00
Vstajenjska procesija ob 7.00

Župnija Sava

blagoslov ognja ob 7.00
blagoslov jedil:
Ponoviče ob 15.00
Leše ob 16.00
Sava ob 17.00
vstajenjska procesija v nedeljo ob 7.00

Župnija Hotič

blagoslov ognja ob 7.00
blagoslov jedil ob 17.00
vstajenjska procesija v nedeljo ob 7.00

Župnija Šmartno

blagoslov velikonočnega ognja: zjutraj ob 6.00.
Vintarjec ob 13.30
Kot ob 13.45
Brezje ob 14.00
Zavrstnik ob 14.30
Gradiške Laze ob 14.45
Spodnja Jablanica ob 15.00
Zgornja Jablanica ob 15.15
Cerovica ob 15.30
Jablaniške Laze ob 15.45
Preska ob 16.15
Libergera ob 16.30
Velika Kostreznica ob 16.45
Lupinica ob 17.00
Jagodnik ob 17.15
Mala Kostreznica
Šmartno ob 9.00, 11.00, 13.00 in 15.00.
velikonočna vigilijska zvečer ob 20.00.
vstajenjska procesija v nedeljo zjutraj ob 6.30, nato sv. maša.

Župnija Litija:

blagoslov ognja ob 6.00
blagoslov jedil:
Veliki Vrh ob 13.00
Sv. Jurij ob 14.00
Zg. Log ob 14.30
Graška cesta ob 15.00
Litija ob 16.00
Sv. Katarina ob 17.00
Litija ob 18.00
vstajenjska procesija ob 7.00

Upravni odbor TD Litija razpisuje

TEKMOVANJE ZA LEPSI IZGLED LITIJE IN NJENE BLIŽNJE OKOLICE

Ocenjevalna komisija bo upoštevala naslednje kriterije:

- ocvetličanje balkonov, oken ter gredic,
- urejenost vrtov in gredic pri hišah,
- urejenost hiše ali bloka,
- čistočo in splošni izgled hiše ali bloka,
- urejenost zelenih površin, parkov in ulic.

Komisija bo ocenjevala tudi urejenost trgovskih, gostinskih in obrtnih lokalov ter objekte podjetij, ustanov in zavodov. Tekmovanje se začne s 1. majem in se zaključí konec oktobra 1998. Po zaključku tekmovanja bodo po posameznih kategorijah najboljšim trem podeljena priznanja. Tekmovanje za lepši izgled mesta Litija in krajev v bližnji okolici (kraji, ki spadajo pod pošto Litija) bo v sklopu organizacije in izvedbe tekmovanja slovenskih krajev na področju turizma in varstva okolja, ki ga organizira Turistična zveza Slovenije pod sloganom "Moja dežela - lepa, urejena in čista". Vse prebivalce mesta Litija in okoliških krajev vabimo, da se vključijo v to tekmovanje, kjer tekmujejo ljudje v svojem in skupnem interesu - predvsem zato, da bi sami živeli v urejenem in prijaznem okolju.

TURISTIČNO DRUŠTVO LITJA

In memoriam

Albert Kokalj

V dneh, ko je koledarska zima odšla, in ko se je pomlad že docela vselila v življenje in v naša srca, ne moremo dojeti krute usode, da nas je mnogo prezgodaj zapustil Albert Kokalj.

Berto, kakor smo ga večinoma klicali, je bil 28-letni kmečki fant, ki je vedno izžareval optimističen pogled na svet, odlikovali pa so ga predvsem veselje do dela, pookončna drža, poštenost in sočutje do soljudi. S svojim delom in življenjem vsem nam pušča bogato zapuščino, ki je še kako uporabna pri vsakdanu.

Vrednosti dela je znal dati pravo podlago in je skupaj z zavezanostjo slovenstvu, tenkočutnim sprejemanjem izročila krščanstva, utrjevanjem medsebojne pomoči in solidarnosti posebej ljubil človeka, ki se je znal odzivati na izzive sedanjega časa. Pristno je bil navezan na slovensko zemljo, saj ji je posvetil vse svoje delo, znanje in ljubezen. Še posebej dobro se je zavedal, da je poleg zagotovitve normalnih pogojev za razvoj kmetijstva potreben kvaliteten stanovsko in poslovno organiziran ter povezan slovenski kmet.

V času slovenske pomladi, v osemdesetih letih, je vedel, da lahko s složnim nastopom dosežemo zgodovinski cilj ustanovitve lastne države. Zavedal se je nujnosti prehoda v demokratično urejeno družbo. Za udeležanje željenih ciljev si je ničkolikokrat, kljub preobilici dela, vzel čas in žrtvoval vso svojo energijo.

Njegovo delo in življenje govori o prizadevanju za med-sosedsko pomoč in pomoč ljudem v stiski. Imel je izjemno čut za solidarnost, kar je v današnjem času še kako potrebna vrлина.

Z odhodom Alberta Kokalja nas prevzema žalost in sočutje z domačimi, prepričan pa sem, da bo njegovo delo obrodilo obilen sad.

Še enkrat hvala ti, Berto, za tvoje delo. Vedno nam boš ostal v spominu.

FRANCI ROKAVEC S PRIJATELJI

KRONIKA DOGODKOV

... iz Centra za obveščanje:

Moravče pri Gabrovki, 18. marca - Ob 15.40 je gorelo črno odlagališče odpadkov. Požar so pogasili gasilci iz PGD Gabrovka, Litija in Šmartno pri Litiji.

Litija, 18. marca - Ob 17.44 je zaradi nestrokovne montaže plinske jeklenke prišlo do požara na Ponoviški cesti 11. Samo hitremu posredovanju gasilcev GD Litija gre zahvala, da ni prišlo do eksplozije in hujših posledic.

Senožeti, 18. marca - V prometni nesreči, ki se je zgodila ob 18.30, je zagorel osebni avto. Pogasili so ga gasilci PGD Senožeti.

Radanja vas, 16. marca - Ob 03.58 je zagorel manjši hlev ob montažni stanovanjski hiši. Hlev je zagorel, hiša pa je bila močno poškodovana. Nastala je večja materialna škoda. Požar je pogasilo 77 gasilcev iz sedmih PGD: Temenica, Šentvid, Hudo, Stična, Dob, Radohova vas in Sobračce. Akcija gašenja je bila končana ob 06.47.

Gradiške Laze, 2. marca - Na cesti je zagorel osebni avto Zastava 101, ki so ga uspešno pogasili gasilci PGD Šmartno.

Društvo Heraldica Slovenica in OO SDS Litija

Vas vljudno vabita

na zanimivo predavanje alternativnega zgodovinarja (venetologa) g. Ivana Tomažiča z Dunaja z naslovom:

PO POTI NAŠIH DAVNIH PREDNIKOV

(iskanje starodavnih sledi slovenstva).

Predavanje bo v sredo, 22. aprila, ob 18. uri v veliki sejni dvorani Občine Litija.

Vabljeni ste vsi, ki se zanimate tudi za tista obdobja slovenske zgodovine, ki jih uradna zgodovina še ne priznava. Valentin Vodnik, znanilec Slovenske pomladi, je zapisal: 'Od nekdanj biva tod moj rod.' - Zato prislusnimo gospodu Tomažiču.

Prošnja!

Invalidka iz Litije išče osebo - voznika, ki bi jo bila pripravljena dnevno z osebnim avtomobilom voziti na delo v Ljubljano. Avto in bencin sta zagotovljena. Kdor bi bil pripravljen pomagati, naj pokliče na tel. št. 883 - 217 (Center za socialno delo, g. Tori).

Komisija za sprejem otrok v Vzgojno varstveni zavod Litija objavlja

VPIS

- dojenčkov (starost 1 - 2 leti)
- predšolskih otrok (starost 2 - 7 let)

za vstop v VVZ Litija v šolskem letu 1998/99 za vse enote (Litija, Šmartno, Sava, Kresnice, Jevnica in Vače). Vpis bo meseca aprila 1998 v prostorih uprave VVZ Litija, Bevkova ulica 1, vsak delovni dan od 7. do 14. ure, ob ponedeljkih pa je možen vpis od 7. do 16. ure, trajal pa bo 30 dni od dneva objave.

Ravnatelj: FRANCI KONČAR

ZAHVALA

ob boleči izgubi mojega vnuka

DUŠANA KRANJCA

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, vaščanom ter njegovim sodelavcem, ki ste mi v teh težkih trenutkih stali ob strani, mi izrekli ustno ali pisno sožalje, darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Lepa hvala tudi pevcem, gospodu Setničarju za zaigrano tišino in gospodu župniku iz Hotiča za poslovljni obred in besede slovesa.
Še enkrat vsem skupaj iskrena hvala.

Žaluoja: stara mama.

*Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo očetovo šli.*
(Anton M. Slomšek)

ZAHVALA

Mnogo prekmalu se je iztekla življenjska pot našemu dragemu

SLAVKU ŽURGA

6. 9. 1935 - 16. 3. 1998

Konjšica

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nam nudili pomoč, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k njegovem zadnjem počitku. Zahvala g. župniku Jožetu Erjavcu za lepo opravljen cerkveni obred in v besedah obujeno njegovo življenjsko pot. Zahvaljujemo se tudi pevcem iz Polšnika za zapete pesmi in odigrano tišino. Še posebej se zahvaljujemo Zorici Fele za lepe poslovljne besede ob njegovem grobu.
Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žaluoja: žena Ani, sinova Slavko, Roman z družinama ter sin Marjan z Ljiljano.

*Odšla si potihoma. Mnogo prerano
zakrila je zemlja izmučen obraz,
Usoda nesrečna je vsekala rano,
ki nikdar zacelit' ne more je čas.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame in stare mame

ANI SAVŠEK roj. Flajs

iz Zagorice 4 pri Litiji

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, vso pomoč, darovane sveče, cvetje in svete maše. Še posebna zahvala velja zdravstvenemu osebju in g. župniku za lepo opravljen obred. Iskrena hvala šmarskim pevcem za zapete žalostnike in trobentaču Vasji Namestniku za odigrano melodijo.

Žaluoja: mož Milan, otroci Majda, Miha in Franci z družinami.

*Saj ni rečeno, da te ni,
čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
za vedno boš med nami ti.*

8. maja mineva pet let odkar smo ostali brez naše ljubljene

KLAVDIJE

Hvala vsem, ki se jo spominjate, ji prinašate cvetje, prižigate svečke in postojite ob njenem preranem grobu.

Njeni: mami, ati in sestra Renata.

*Oh, ati, kako pust in tih je
sedaj naš dom, ko tebe več ni,
a vеди, da v srcih naših
boš živel vse dni.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljenega moža in atija

MEHMEDA KALTAKA

roj. 5. 4. 1958, zapustil nas je 13. 11. 1997
iz Litije

Iskreno se zahvaljujemo Mateji in Zlatu Mantel, ki sta ves čas bolezn Mehmeda stala ob strani in nam veliko pomagala. Še posebej se zahvaljujemo Zlatu za res lep govor ob grobu. Zahvaljujemo se tudi medicinski sestri Beti iz bolnice Golnik ter tudi vsemu osebju bolnice Golnik. Zahvala gre tudi Kaltak Mesudu, Vahidu, Dževadu ter Rasimu Veliču in njihovim družinam ter vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečeno sožalje, darovano cvetje in denarno pomoč. Hvala tudi za zaigrano tišino. Vsem iskrena hvala; tudi tistim, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki se ustavljate ob njegovem preranem grobu.

Žaluoja: žena Zdenka, hči Jasmina, sin Alen in ostali ožji sorodniki.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, babice, prababice in sestre

EMILIJE ULČAR roj. Poglajen

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano prelepo cvetje in sveče. Hvala tudi vsem, ki ste svoj dar namenili za sv. maše in druge namene. Še posebej pa se zahvaljujemo dekanu g. Antonu Masniku za lepe besede slovesa in sv. mašo ob njenem poslednjem počitku.

Njeni: hčerki Anica in Marta ter sin Slavko z družinami.

*V naših srcih ti naprej živiš,
zato nas pot vodi tja, kjer v tišini spiš.
Tam lučka ljubezni večno gori
in tvoj nasmeh med nami živi!*

V pomladi življenja je prenehalo biti srce našega predragega

MARJANA KOKOVICE

07. 09. 1972 - 27. 03. 1998

iz Dragovškega pri Šmartnem

Neizmerna hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje in pomoč ter cvetje in sveče.
Hvala g. Propsu za poslovljni govor, duhovnikoma in pevcem.

Vsi domači.

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in pradedek

JOŽE MANDELJ
iz Zagozda 7, Dole pri Litiji

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, za izražena pisna in ustna sožalja, za darovano cvetje in sveče in za pomoč v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju za pomoč v času njegove bolezn. Zahvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen obred in g. Grčarju za poslovljne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi.

*Hvala ti, ata!
S teboj smo živeli,
s teboj smo trpeli,
in v svojih srcih.*

ZAHVALA

Te bomo večno radi imeli.
V 60. letu nas je zapustil

JOŽE MERČON

31. 1. 1938 - 1. 3. 1998

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, kolektivu Predilnice Litije za osebno slovo od našega moža, očeta in starega očeta, darovano mu cvetje, sveče, nam pa izrečene sočutne besede sožalja. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k njegovem zadnjem počitku. Zahvala gospodu Janezu Juhantu in Tonetu Masniku za lepo opravljen cerkveni obred. Hvala pevcem iz Šmartna in gospodu Setničarju za s srcem zapete pesmi slovesa in odigrano tišino. Hvala tudi dr. Ptičarju za pomoč v času njegove bolezn.

Žaluoja: žena Ani, sin Boris, sin Jože z ženo Majdo ter njegova vnuka Irena in Robert.

*Náš očka in mož je odšel za vedno.
Skrivnostno, a tiho je našel svoj mir.*

ZAHVALA

MATEJA LAVRINA

Ob tragični izgubi mojega moža in očeta se zahvaljujem za pomoč bratu Francu, sestram Metodi, Marjani, Vladimiri in staršem. Iskrena hvala tudi družini Vacik, Iztoku in Lidiji, oktetu Valvazor, Osnovni šoli Litija, kolektivu IUV PE Šmartno, sosedom iz CKS 12, gospodu Masniku, dr. Milojki Juteršek, gospodu Sajovicu iz UNZ Ljubljana. Hvala tudi vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili v njegov prerani grob.

Žena Nada, sin Luka, Rosana in Tina.

ZAHVALA

24. marca 1998 se je od nas poslovila

FRANČIŠKA JANEŽIČ

iz Velikega vrha 6 nad Litijo

Ob njenem slovesu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje, mami poklonili cvetje, sveče in darovali za svete maše. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za zapete poslovljne pesmi. Še posebej se zahvaljujemo osebju zdravstvenega doma Litija za lajšanje bolečin ob njeni bolezn.

Vsi njeni.

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
le tiho mirno si zaspal,
a v naših srcih vedno boš ostal.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, tasta, dedka in brata

FRANCA JERANTA

13. 8. 1923 - 27. 2. 1998

iz Male Štange 3

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem za darovano cvetje, sveče in sv. maše, za ustno izraženo sožalje in za spremstvo v tako lepem številu na njegov zadnji dom. Posebna hvala župniku g. Jasencu za molitev na domu, lepo opravljen obred in poslovljno mašo, cerkvenim pevcem iz Štange in pevskemu zboru Povodni mož, ki so ga s pesmijo spremili k večnemu počitku. Hvala tudi predsedniku KS Zvonetu Končini za poslovljne besede ob njegovem odprtem grobu, pogrebcem, Skubicu, Pleškotu in sosedom Ostrež. Zahvala županu Mirku Kaplji in gostilni Mar ter g. Grebenu za zaigrano tišino. Še enkrat hvala vsem, ki ste se v mislih ali na njegovi zadnji poti poklonili njegovemu spominu.

Žaluoja: žena Minka, sinovi Vinko, Franci, Janko ter hčerke Marinka in Dani z družinami (11 vnukov) in sestra Pavla.

